

HRVATSKI SABOR

3221

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O GRADNJI

Proglasavam Zakon o gradnji, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 6. prosinca 2013. godine.

Klasa: 011-01/13-01/292

Urbroj: 71-05-03/1-13-2

Zagreb, 12. prosinca 2013.

Predsjednik

Republike Hrvatske

Ivo Josipović, v. r.

ZAKON O GRADNJI

1. OPĆE ODREDBE

Predmet i cilj Zakona

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuje projektiranje, građenje, uporaba i održavanje građevina te provedba upravnih i drugih postupaka s tim u vezi radi osiguranja zaštite i uređenja prostora u skladu s propisima koji uređuju prostorno uređenje te osiguranja temeljnih zahtjeva za građevinu i drugih uvjeta propisanih za građevine ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona i posebnim propisima.

(2) Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenosi Direktiva 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 2010. o energetskoj učinkovitosti zgrada (preinaka) (SL L 153, 18.6.2010.).

Primjena Zakona

Članak 2.

(1) Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se na gradnju svih građevina na području Republike Hrvatske, osim na gradnju rudarskih objekata i postrojenja određenih posebnim zakonom, gradnju vojnih građevina određenih posebnim propisima i gradnju drugih građevina određenih posebnim zakonom.

(2) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na gradnju nove građevine na odgovarajući se način primjenjuju na rekonstrukciju, održavanje i uklanjanje građevine, ako ovim Zakonom ili propisom donesenim na temelju ovoga Zakona nije drukčije propisano.

Pojmovi

Članak 3.

(1) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona te propisa i akata koji se donose na temelju ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. **energetsko svojstvo zgrade** je izračunata ili izmjerena količina energije potrebna za zadovoljavanje potreba za energijom prilikom karakteristične uporabe zgrade, a koja među ostalim uključuje energiju koja se koristi za grijanje, hlađenje, ventilaciju, pripremu tople vode i osvjetljenje
2. **gradilište** je zemljište i/ili građevina, uključivo i privremeno zauzete površine, na kojima se izvodi građenje ili radovi potrebeni za primjenu odgovarajuće tehnologije građenja i zaštiti
3. **gradnja** je projektiranje i građenje građevina te stručni nadzor građenja
4. **građenje** je izvedba građevinskih i drugih radova (pripremni, zemljani, konstruktorski, instalaterski, završni te ugradnja građevnih proizvoda, opreme ili postrojenja) kojima se gradi nova građevina, rekonstruira, održava ili uklanja postojeća građevina
5. **građevina** je građenjem nastao i s tлом povezan sklop, izведен od svrhovito povezanih građevnih proizvoda sa ili bez instalacija, sklop s ugrađenim postrojenjem, samostalno postrojenje povezano s tлом ili sklop nastao građenjem
6. **iskolčenje građevine** je geodetski prijenos tlocrta vanjskog obrisa, odnosno osi građevine koja će se graditi, na teren unutar građevne čestice, odnosno obuhvata zahvata u prostoru koji izvodi ovlašteni inženjer geodezije sukladno posebnom propisu
7. **javnopravna tijela** su tijela državne uprave, druga državna tijela, upravni odjeli, odnosno službe velikih gradova, Grada Zagreba i županija nadležni za obavljanje poslova iz određenih upravnih područja te pravne osobe koje imaju javne ovlasti, određeni posebnim zakonima, koji utvrđivanjem posebnih uvjeta, odnosno potvrđivanjem projekta na način propisan ovim Zakonom sudjeluju u gradnji građevina
8. **katastar** je katastar zemljišta, odnosno katastar nekretnina prema posebnom zakonu koji uređuje državnu izmjjeru i katastar nekretnina
9. **kotao** je sklop tijela kotla i plamenika namijenjen prijenosu topline koja se oslobađa izgaranjem u vodu
10. **ministar** je čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove graditeljstva
11. **Ministarstvo** je središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove graditeljstva
12. **održavanje građevine** je izvedba građevinskih i drugih radova na postojećoj građevini radi očuvanja temeljnih zahtjeva za građevinu tijekom njezina trajanja, kojima se ne mijenja usklađenost građevine s lokacijskim uvjetima u skladu s kojima je izgrađena
13. **oprema** su pojedinačni uredaji, strojevi, procesne instalacije i drugi proizvodi od kojih se sastoji postrojenje ili su samostalno ugrađeni u građevinu radi tehnološkog ili drugog procesa kojemu je namijenjena građevina
14. **postojeća građevina** je građevina izgrađena na temelju građevinske dozvole ili drugog odgovarajućeg akta i svaka druga građevina koja je prema ovom ili posebnom zakonu s njom izjednačena
15. **posebni uvjeti** su uvjeti za građenje koje u slučaju propisanom posebnim propisom u svrhu provedbe tog propisa javnopravno tijelo utvrđuje na način propisan ovim Zakonom, odnosno posebnim zakonom kojim se uređuje prostorno uređenje, osim uvjeta koji se utvrđuju u postupku procjene utjecaja na okoliš i u postupku ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu
16. **potvrda glavnog projekta** je potvrda da je glavni projekt izrađen u skladu s posebnim propisima i/ili posebnim uvjetima koju izdaje javnopravno tijelo u slučajevima propisanim posebnim zakonom na način propisan ovim Zakonom

17. *postrojenje* je skup svrhovito povezane opreme za obavljanje tehnološkog ili drugog procesa kojemu je namijenjena građevina

18. *pripremni radovi* su građenje privremenih građevina i izvedba drugih radova radi organizacije i uređenje gradilišta, te omogućavanja primjene odgovarajuće tehnologije građenja

19. *rekonstrukcija građevine* je izvedba građevinskih i drugih radova na postojećoj građevini kojima se utječe na ispunjavanje temeljnih zahtjeva za tu građevinu ili kojima se mijenja usklađenost te građevine s lokacijskim uvjetima u skladu s kojima je izgrađena (dograđivanje, nadograđivanje, uklanjanje vanjskog dijela građevine, izvođenje radova radi promjene namjene građevine ili tehnološkog procesa i sl.), odnosno izvedba građevinskih i drugih radova na ruševini postojeće građevine u svrhu njezine obnove

20. *složena građevina* je sklop više međusobno funkcionalno i/ili tehnološki povezanih građevina

21. *sustav za klimatizaciju* je sklop kojim se djeluje na temperaturu, vlažnost i kvalitetu zraka te ostvaruje prislina izmjena zraka u prostoriji u svrhu postizanja mikro-higijenskih uvjeta i odgovarajućeg stupnja ugodnosti prostora

22. *ugradnja* je izvedba građevinskih i drugih radova kojim se povezuju građevni proizvodi, instalacije ili postrojenja tako da postaju sastavni dio građevine i ne mogu se bez uklanjanja ili bez utjecaja na ispunjavanje temeljnih zahtjeva za građevinu odvojiti od građevine

23. *uklanjanje građevine ili njezina dijela* je izvedba radova razgradnje građevine ili njezina dijela s mesta na kojem se nalazi, uključivo i gospodarenje zatečenim otpadom u građevini i na građevnoj čestici, te građevnog materijala i građevnog otpada nastalog razgradnjom građevine sukladno propisima koji uređuju gospodarenje otpadom, te dovođenje građevne čestice, odnosno zemljišta na kojemu se nalazila građevina u uredno stanje

24. *ukupna korisna površina zgrade* je ukupna neto podna površina zgrade koja odgovara namjeni uporabe zgrade, a koja se računa prema točki 5.1.7. HRN EN ISO 9836:2011

25. *upravno tijelo* je upravni odjel, odnosno služba velikog grada, Grada Zagreba, odnosno županije nadležna za obavljanje upravnih poslova graditeljstva

26. *uvjeti priključenja* su posebni uvjeti kojima se određuje mogućnost i uvjeti priključenja građevine na infrastrukturu

27. *zgrada* je zatvorena i/ili natkrivena građevina namijenjena boravku ljudi, odnosno smještaju životinja, biljaka i stvari. Zgradom se ne smatra pojedinačna građevina unutar sustava infrastrukturne građevine

28. *zgrada javne namjene* je zgrada ili dio zgrade koju koristi tijelo javne vlasti za obavljanje svojih poslova, zgrada ili dio zgrade za stanovanje zajednice te zgrada ili dio zgrade koja nije stambena u kojoj boravi više ljudi ili u kojoj se pruža usluga većem broju ljudi.

(2) Pojmovi uporabljeni u ovom Zakonu imaju značenje određeno posebnim zakonom kojim se uređuje područje prostornoga uređenja te drugim posebnim zakonom, ako ovim Zakonom nije propisano drukčije.

(3) Izrazi koji u ovom Zakonu imaju rodno značenje koriste se neutralno i odnose se na muške i ženske osobe.

Razvrstavanje građevina

Članak 4.

(1) Građevine se s obzirom na zahtjevnost postupaka u vezi s gradnjom prema ovome Zakonu razvrstavaju u pet skupina, od zahtjevnijih prema manje zahtjevnima, kako slijedi:

1. skupina – građevine planirane Državnim planom prostornog razvoja
2. skupina – građevine za koje se prema posebnim propisima posebni uvjeti utvrđuju u postupku procjene utjecaja na okoliš i u postupku ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu
3. skupina – građevine za koje se utvrđuju posebni uvjeti
4. skupina – građevine za koje se utvrđuju uvjeti priključenja, a ne utvrđuju se drugi posebni uvjeti
5. skupina – građevine koje nisu razvrstane u 1., 2., 3. ili 4. skupinu.

(2) U slučaju ispunjavanja više uvjeta iz stavka 1. ovoga članka ili sumnje, pri utvrđivanju skupine za određenu građevinu primjenjuje se zahtjevnija skupina.

Primjena i donošenje posebnih propisa

Članak 5.

(1) Odredbe posebnih zakona i propisa donesenih na temelju tih zakona koji utječu na ispunjavanje temeljnog zahtjeva za građevinu ili na drugi način uvjetuju gradnju građevina ili utječu na građevne i druge proizvode koji se ugrađuju u građevinu primjenjuju se u provedbi ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, ako ovim Zakonom nije propisano drugče.

(2) Pravilnici i tehnički propisi, čije je donošenje propisano posebnim zakonima, a koji utječu na ispunjavanje temeljnog zahtjeva za građevinu ili na drugi način uvjetuju gradnju građevina ili utječu na građevne i druge proizvode koji se ugrađuju u građevinu, donose se uz suglasnost ministra.

(3) Pravilnici i tehnički propisi doneseni protivno stavku 2. ovoga članka ne primjenjuju se u provedbi ovoga Zakona.

Ovlaštenja ministra

Članak 6.

(1) Način rada u Ministarstvu, upravnim tijelima i pravnim osobama koje imaju javne ovlasti u vezi s provedbom ovoga Zakona, uključujući i sustav provedbe postupaka i izrade akata električkim putem koji se donose na temelju ovoga Zakona, ministar propisuje naputkom.

(2) Ovlašćuje se ministar da uređuje način rada savjetodavnih radnih tijela (povjerenstva, radne grupe i sl.) koja osniva na temelju posebnog propisa za utvrđivanje nacrta propisa koji se donose na temelju ovoga Zakona te da određuje naknadu za rad članovima tih tijela koji nisu državni službenici.

2. TEMELJNI ZAHTJEVI ZA GRAĐEVINU

Obveza ispunjavanja temeljnih i drugih zahtjeva za građevinu

Članak 7.

(1) Svaka građevina, ovisno o svojoj namjeni, mora biti projektirana i izgrađena na način da tijekom svog trajanja ispunjava temeljne zahtjeve za građevinu te druge zahtjeve, odnosno uvjete propisane ovim Zakonom i posebnim propisima koji utječu na ispunjavanje temeljnog zahtjeva za građevinu ili na drugi način uvjetuju gradnju građevina ili utječu na građevne i druge proizvode koji se ugrađuju u građevinu.

(2) Građevni i drugi proizvodi koji se ugrađuju u građevinu moraju ispunjavati zahtjeve propisane ovim Zakonom i posebnim propisima.

Temeljni zahtjevi za građevinu

Članak 8.

Temeljni zahtjevi za građevinu su:

1. mehanička otpornost i stabilnost
2. sigurnost u slučaju požara
3. higijena, zdravlje i okoliš
4. sigurnost i pristupačnost tijekom uporabe
5. zaštita od buke
6. gospodarenje energijom i očuvanje topline
7. održiva uporaba prirodnih izvora.

Mehanička otpornost i stabilnost

Članak 9.

Građevina mora biti projektirana i izgrađena tako da opterećenja koja na nju mogu djelovati tijekom građenja i uporabe ne mogu dovesti do:

1. rušenja cijele građevine ili nekog njezina dijela
2. velikih deformacija u stupnju koji nije prihvatljiv
3. oštećenja na drugim dijelovima građevine, instalacijama ili ugrađenoj opremi kao rezultat velike deformacije nosive konstrukcije
4. oštećenja kao rezultat nekog događaja, u mjeri koja je nerazmjerna izvornom uzroku.

Sigurnost u slučaju požara

Članak 10.

Građevine moraju biti projektirane i izgrađene tako da u slučaju izbijanja požara:

1. nosivost građevine može biti zajamčena tijekom određenog razdoblja
2. nastanak i širenje požara i dima unutar građevine je ograničeno
3. širenje požara na okolne građevine je ograničeno

4. korisnici mogu napustiti građevinu ili na drugi način biti spašeni
5. sigurnost spasilačkog tima je uzeta u obzir.

Higijena, zdravlje i okoliš

Članak 11.

Građevina mora biti projektirana i izgrađena tako da tijekom svog vijeka trajanja ne predstavlja prijetnju za higijenu ili zdravlje i sigurnost radnika, korisnika ili susjeda te da tijekom cijelog svog vijeka trajanja nema iznimno velik utjecaj na kvalitetu okoliša ili klimu, tijekom građenja, uporabe ili uklanjanja, a posebno kao rezultat bilo čega od dolje navedenog:

1. istjecanja otrovnog plina
2. emisije opasnih tvari, hlapljivih organskih spojeva (VOC), stakleničkih plinova ili opasnih čestica u zatvoreni i otvoreni prostor
3. emisije opasnog zračenja
4. ispuštanja opasnih tvari u podzemne vode, morske vode, površinske vode ili tlo
5. ispuštanja opasnih tvari u pitku vodu ili tvari koje na drugi način negativno utječu na pitku vodu
6. pogrešno ispuštanje otpadnih voda, emisije dimnih plinova ili nepropisno odlaganje krutog ili tekućeg otpada
7. prisutnost vlage u dijelovima građevine ili na površini unutar građevine.

Sigurnost i pristupačnost tijekom uporabe

Članak 12.

Građevina mora biti projektirana i izgrađena tako da ne predstavlja neprihvatljive rizike od nezgoda ili oštećenja tijekom uporabe ili funkciranja, kao što su proklizavanje, pad, sudar, opeklane, električni udari, ozljede od eksplozija i provale. Posebno, građevine moraju biti projektirane i izgrađene vodeći računa o pristupačnosti i uporabi od strane osoba smanjene pokretljivosti.

Zaštita od buke

Članak 13.

Građevina mora biti projektirana i izgrađena tako da buka koju zamjećuju korisnici ili osobe koje se nalaze u blizini ostaje na razini koja ne predstavlja prijetnju njihovu zdravlju i koja im omogućuje spavanje, odmor i rad u zadovoljavajućim uvjetima.

Gospodarenje energijom i očuvanje topline

Članak 14.

Građevine i njihove instalacije za grijanje, hlađenje, osvjetljenje i provjetravanje moraju biti projektirane i izgrađene tako da količina energije koju zahtijevaju ostane na niskoj razini, uzimajući u obzir korisnike i klimatske uvjete smještaja građevine. Građevine također moraju biti energetski učinkovite, tako da koriste što je moguće manje energije tijekom građenja i razgradnje.

Održiva uporaba prirodnih izvora

Članak 15.

Građevine moraju biti projektirane, izgrađene i uklonjene tako da je uporaba prirodnih izvora održiva, a posebno moraju zajamčiti sljedeće:

1. ponovnu uporabu ili mogućnost reciklaže građevine, njezinih materijala i dijelova nakon uklanjanja
2. trajnost građevine
3. uporabu okolišu prihvatljivih sirovina i sekundarnih materijala u građevinama.

Odstupanje od temeljnih zahtjeva za građevinu

Članak 16.

(1) Ako se rekonstruira građevina upisana u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske ili građevina koja se nalazi u kulturno-povijesnoj cjelini upisanoj u taj Registar, može se uz suglasnost Ministarstva odstupiti od temeljnih zahtjeva za građevinu ako bi se njima narušila bitna spomenička svojstva.

(2) Ako se rekonstruira građevina da bi se osobama smanjene pokretljivosti osigurao nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad, može se uz suglasnost Ministarstva odstupiti od temeljnih zahtjeva za građevinu.

(3) Suglasnost iz stavaka 1. i 2. ovoga članka Ministarstvo izdaje na prijedlog investitora, po prethodno pribavljenom mišljenju ministarstva nadležnog za kulturu za građevinu iz stavka 1. ovoga članka, odnosno od ministarstva nadležnog za socijalnu skrb za građevinu iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Suglasnost iz stavaka 1. i 2. ovoga članka može se izdati ako u svrhu ispunjavanja temeljnog zahtjeva za građevinu nije moguće izvesti odgovarajuće tehničko rješenje ili je mogućnost izvođenja rješenja takva da bi uložena vrijednost bila u bitnom nerazmjeru u odnosu na korist.

(5) Suglasnost iz stavaka 1. i 2. ovoga članka može se uvjetovati određenim postupkom, zahvatom ili mjerom kojom bi se na odgovarajući način djelomice nadomjestilo cijelovito tehničko rješenje.

(6) Suglasnost iz stavaka 1. i 2. ovoga članka nije upravni akt.

Tehnički propisi

Članak 17.

(1) Tehničkim propisima se u skladu s načelima europskog usklađivanja tehničkog zakonodavstva razrađuju, odnosno određuju temeljni zahtjevi za građevinu, svojstva koja moraju imati građevni proizvodi u odnosu na njihove bitne značajke i drugi tehnički zahtjevi u vezi s građevinama i njihovim građenjem.

(2) Tehničke propise donosi ministar u obliku pravilnika.

(3) Tehnički propisi objavljaju se u »Narodnim novinama«.

Ispitivanje određenih dijelova građevine

Članak 18.

(1) Ispitivanje određenih dijelova građevine u svrhu provjere, odnosno dokazivanja temeljnih zahtjeva za građevinu i/ili drugih zahtjeva, odnosno uvjeta, predviđeno glavnim projektom ili izvješćem o obavljenoj kontroli projekta, te prethodna istraživanja od važnosti za projektiranje, građenje i uporabu određene građevine dužan je osigurati investitor.

(2) Investitor je poslove ispitivanja, dokazivanja, odnosno istraživanja iz stavka 1. ovoga članka dužan povjeriti osobama ovlaštenim za obavljanje istih na temelju posebnog zakona.

Dopuštena odstupanja u građenju

Članak 19.

Prilikom građenja građevine dopušteno odstupanje u odnosu na mjere odredene glavnim projektom iznosi 3 % pojedinih dimenzija prostora i prostorija građevine (širina, visina, dužina), dok je u pogledu ukupnih pojedinih vanjskih mjera građevine dopušteno odstupanje do 0,30 metra, osim u pogledu odstupanja od obveznog građevinskog pravca i najmanje udaljenosti od međe.

3. ENERGETSKO SVOJSTVO ZGRADE

Zahtjevi energetske učinkovitosti

Članak 20.

(1) Svaka zgrada, ovisno o vrsti i namjeni, mora biti projektirana, izgrađena i održavana tako da tijekom uporabe ispunjava propisane zahtjeve energetske učinkovitosti, ako tehničkim propisom donesenim na temelju ovoga Zakona nije propisano drugče.

(2) Svaka zgrada, ovisno o vrsti i namjeni, mora biti projektirana i izgrađena tako da je moguće bez značajnih troškova osigurati individualno mjerjenje potrošnje energije, energenata i vode s mogućnošću daljinskog očitanja za pojedine posebne dijelove zgrade.

(3) Zahtjeve energetske učinkovitosti pojedinih vrsta zgrada, koji uključuju minimalne zahtjeve za energetska svojstva zgrade i njezinih posebnih dijelova, način izračuna energetskog svojstva zgrade, minimalni obvezni udio obnovljivih izvora u ukupnoj potrošnji energije zgrade, kriterije za zgrade gotovo nulte energije, sadržaj elaborata alternativnih sustava opskrbe energijom te druge zahtjeve vezane uz energetsku učinkovitost zgrade, kao i dostavu izvješća Europskoj komisiji vezano za pretpostavke, izračune i rezultate troškovno optimalnih analiza propisuje tehničkim propisom ministar.

Elaborat alternativnih sustava opskrbe energijom

Članak 21.

(1) Projektant je dužan prije izrade glavnog projekta zgrade koja mora ispunjavati zahtjeve energetske učinkovitosti izraditi elaborat alternativnih sustava opskrbe energijom i predati ga investitoru.

(2) Alternativni sustavi u smislu stavka 1. ovoga članka su:

1. decentralizirani sustav opskrbe energijom na temelju energije iz obnovljivih izvora
2. kogeneracija
3. daljinsko grijanje ili hlađenje, posebice ako se u cijelosti ili djelomično temelji na energiji iz obnovljivih izvora
4. dizalice topline.

Redoviti pregled sustava grijanja i sustava hlađenja ili klimatizacije u zgradi

Članak 22.

- (1) Vlasnik zgrade, odnosno njezina posebnog dijela sa sustavom grijanja na tekuća, plinovita ili kruta goriva dužan je osigurati redoviti pregled:
1. sustava grijanja s kotлом efektivne nazivne snage 20 kW i veće jednom u deset godina
  2. sustava grijanja s kotлом efektivne nazivne snage 100 kW i veće jednom u dvije godine
  3. sustava grijanja s kotлом na plin efektivne nazivne snage 100 kW i veće na plin jednom u četiri godine.
- (2) Vlasnik zgrade ili njezina posebnog dijela sa sustavom za hlađenje ili klimatizaciju nazivne snage 12 kW i veće dužan je osigurati redoviti pregled tog sustava jednom u deset godina.
- (3) Redoviti pregled sustava grijanja i sustava hlađenja ili klimatizacije zgrade završava izvješćem o redovitom pregledu sustava grijanja i hlađenja ili klimatizacije zgrade, koje potpisuju sve ovlaštene osobe koje su sudjelovale u njegovoj izradi.

Energetski certifikat zgrade

Članak 23.

- (1) Energetski certifikat zgrade, odnosno njezina posebnog dijela (u dalnjem tekstu: energetski certifikat) izdaje se za zgradu, odnosno njezin poseban dio za koji je potrebno koristiti energiju za održavanje unutarnje projektnе temperature u skladu s njezinom namjenom, osim za zgradu koja ima rok uporabe dvije godine i manje, za zgradu namijenjenu održavanju vjerskih obreda, za zgradu ukupne korisne površine manje od 50 m² te industrijske zgrade, radionice i nestambene poljoprivredne zgrade s malim energetskim potrebama.
- (2) Energetskim certifikatom se predočuju energetska svojstva zgrade, odnosno njezina posebnog dijela.
- (3) Energetski certifikat važi deset godina od dana njegova izdavanja.
- (4) Sadržaj i izgled energetskog certifikata propisuje ministar pravilnikom.
- (5) Energetski certifikat za zgradu s jednostavnim tehničkim sustavom potpisuje ovlaštena osoba koja ga je izradila, a energetski certifikat za zgradu sa složenim tehničkim sustavom sve ovlaštene osobe i/ili imenovane osobe u ovlaštenoj pravnoj osobi koje su u izradi istog sudjelovale.

Članak 24.

- (1) Investitor, odnosno vlasnik zgrade za koju se izdaje energetski certifikat dužan je prije izdavanja uporabne dozvole pribaviti energetski certifikat, ako ovim Zakonom nije propisano drugče.
- (2) Vlasnik zgrade za koju se izdaje energetski certifikat, odnosno njezina posebnog dijela dužan je:
1. prije prodaje, iznajmljivanja, davanja u zakup ili davanja na leasing zgrade ili njezinoga posebnog dijela pribaviti energetski certifikat
  2. kupcu, najmoprimcu, zakupcu, odnosno primatelju leasinga predati energetski certifikat ili njegovu fotokopiju
  3. energetski certifikat predočiti mogućem kupcu, najmoprimcu, zakupcu, odnosno primatelju leasinga
  4. u oglasu za prodaju, iznajmljivanje, davanje u zakup ili davanje na leasing zgrade ili njezina posebnog dijela koji se objavljuje u medijima navesti energetski razred zgrade.
- (3) Ako se tijekom građenja zgrade promijeni investitor, energetski certifikat zgrade prije izdavanja uporabne dozvole pribavlja novi investitor.

(4) Ovlašteni posrednik u prometu nekretnina obvezan je u oglasu o prodaji, iznajmljivanju, davanju na leasing ili u zakup zgrade za koju se izdaje energetski certifikat, odnosno njezina posebnog dijela, koji se objavljuje u medijima navesti energetski razred zgrade, odnosno njezina posebnog dijela.

Članak 25.

(1) Vlasnik zgrade javne namjene čija ukupna korisna površina prelazi 500 m^2 mora izložiti energetski certifikat na vidljivom mjestu u zgradi koje je lako dostupno svim posjetiteljima zgrade.

(2) Vlasnik zgrade javne namjene čija ukupna korisna površina prelazi 250 m^2 mora izložiti energetski certifikat na vidljivom mjestu u zgradi koje je lako dostupno svim posjetiteljima zgrade.

Energetski pregled zgrade

Članak 26.

(1) Energetski certifikat izdaje se na temelju provedenog energetskog pregleda zgrade.

(2) Energetski pregled zgrade završava izvješćem o energetskom pregledu zgrade koje potpisuju sve ovlaštene osobe koje su sudjelovale u njegovoј izradi.

(3) Vlasnik zgrade dužan je voditi evidenciju o provedenim energetskim pregledima zgrade i čuvati izvješće o energetskom pregledu zgrade najmanje deset godina od dana njegova primitka.

(4) Korisnik zgrade ili njezina posebnog dijela koja podliježe obvezi energetskog pregleda i energetskog certificiranja dužan je ovlaštenoj osobi osigurati sve podatke i dokumentaciju kojom raspolaže, a koja je potrebna za provedbu energetskog pregleda i energetsko certificiranje te druge uvjete za neometani rad.

Osoba ovlaštena za energetsko certificiranje, energetski pregled zgrade i redoviti pregled sustava grijanja i sustava hlađenja ili klimatizacije u zgradama

Članak 27.

(1) Energetsko certificiranje, energetski pregled zgrade i redoviti pregled sustava grijanja i sustava hlađenja ili klimatizacije u zgradama provodi fizička ili pravna osoba koja za to ima ovlaštenje (u dalnjem tekstu: ovlaštena osoba).

(2) Ovlaštenje iz stavka 1. ovoga članka daje Ministarstvo rješenjem.

(3) Ovlaštenje iz stavka 1. ovoga članka daje se na rok od **pet godina**.

(4) Podnositelj zahtjeva za davanje ovlaštenja iz stavka 1. ovoga članka dužan je priložiti dokaze o ispunjavanju svih uvjeta propisanih za davanje tog ovlaštenja.

(5) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka i rješenja o odbijanju ili odbacivanju zahtjeva za davanje ovlaštenja iz tog stavka te rješenja o obustavi postupka ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 28.

(1) Ovlaštenje za energetsko certificiranje i energetski pregled zgrade (u dalnjem tekstu: ovlaštenje) daje se za:

1. energetsko certificiranje i energetski pregled zgrade s jednostavnim tehničkim sustavom
2. energetsko certificiranje i energetski pregled zgrade sa složenim tehničkim sustavom ili
3. energetski pregled zgrade sa složenim tehničkim sustavom.

(2) Ovlaštenje za energetsko certificiranje i energetski pregled zgrade sa složenim tehničkim sustavom obuhvaća i ovlaštenje za energetsko certificiranje i energetski pregled zgrade s jednostavnim tehničkim sustavom.

(3) Ovlaštenje iz stavka 1. podstavaka 2. i 3. ovoga članka obuhvaća i ovlaštenje za redoviti pregled sustava grijanja i sustava hlađenja ili klimatizacije u zgradama ako je ovlaštenje dano fizičkoj osobi strojarske struke, odnosno pravnoj osobi koja zapošljava fizičku osobu strojarske struke koja ispunjava uvjete za davanje ovlaštenja za energetski pregled zgrade sa složenim tehničkim sustavom.

Članak 29.

(1) Ovlaštenje se daje fizičkoj osobi koja:

1. ima završen **diplomski sveučilišni studij arhitektonske, građevinske, strojarske ili elektrotehničke struke** ili specijalistički diplomski stručni studij arhitektonske, građevinske, strojarske ili elektrotehničke struke i koja je tijekom studija stekla najmanje 300 ECTS bodova

2. ima **najmanje pet godina radnog iskustva u struci**

3. ima sklopljen ugovor o osiguranju od profesionalne odgovornosti i

4. je uspješno završila odgovarajući program stručnog osposobljavanja Modul 1, odnosno Modul 2 propisan pravilnikom iz članka 47. ovoga Zakona.

(2) Ovlaštenje za energetsko certificiranje i energetski pregled zgrade s jednostavnim tehničkim sustavom, osim osobama iz stavka 1. ovoga članka, daje se i fizičkoj osobi koja:

1. ima završen **prediplomski sveučilišni, odnosno prediplomski stručni studij arhitektonske, građevinske, strojarske ili elektrotehničke struke**

2. ima **najmanje deset godina radnog iskustva u struci**

3. ima sklopljen ugovor o osiguranju od profesionalne odgovornosti i

4. je uspješno završila odgovarajući program stručnog osposobljavanja iz članka 31. stavka 1. ovoga Zakona.

Članak 30.

Ovlaštenje se daje pravnoj osobi koja:

1. je registrirana za djelatnost energetskog certificiranja i energetskog pregleda zgrade

2. ima u punom radnom vremenu na neodređeno vrijeme zaposlenu najmanje jednu osobu koja ispunjava uvjete iz članka 29. ovoga Zakona i

3. ima sklopljen ugovor o osiguranju od profesionalne odgovornosti.

Članak 31.

(1) **Ovlaštenje za energetsko certificiranje i energetski pregled zgrade s jednostavnim tehničkim sustavom daje se fizičkoj osobi** koja ispunjava uvjete iz članka 29. stavka 1., 2. i 3. ili stavka 2. ovoga Zakona i koja je uspješno završila program stručnog osposobljavanja **Modul 1** propisan pravilnikom iz članka 47. ovoga Zakona, odnosno **pravnoj osobi koja zapošljava najmanje jednu fizičku osobu** koja je uspješno završila navedeni program osposobljavanja.

(2) **Ovlaštenje za energetsko certificiranje zgrada sa složenim tehničkim sustavom daje se pravnoj osobi koja zapošljava najmanje jednu fizičku osobu** koja ispunjava uvjete iz članka 29. stavka 1. podstavaka 1., 2. i 3. ovoga Zakona i koja je uspješno završila program stručnog osposobljavanja **Modul 2** propisan pravilnikom iz članka 47. ovoga Zakona.

(3) Ovlaštenje za energetski pregled zgrade sa složenim tehničkim sustavom daje se fizičkoj osobi koja ispunjava uvjete iz članka 29. stavka 1. podstavaka 1., 2. i 3. ovoga Zakona i koja je uspješno završila program stručnog osposobljavanja Modul 2 propisan pravilnikom iz članka 47. ovoga Zakona, odnosno pravnoj osobi koja zapošljava najmanje jednu fizičku osobu koja je uspješno završila navedeni program stručnog osposobljavanja, i to u dijelu njezine struke, kako slijedi:

1. za strojarski dio tehničkog sustava ovlašćuje se osoba strojarske struke
2. za elektrotehnički dio tehničkog sustava ovlašćuje se osoba elektrotehničke struke
3. za sustave automatskog reguliranja i upravljanja ovlašćuje se osoba elektrotehničke ili strojarske struke
4. za građevinski dio zgrade ovlašćuje se osoba arhitektonske ili građevinske struke.

Članak 32.

Ovlaštenje se ne može dati osobi koja je osuđena za jedno ili više sljedećih kaznenih djela:

1. udruživanje za počinjenje kaznenih djela
2. primanje mita u gospodarskom poslovanju
3. davanje mita u gospodarskom poslovanju
4. zlouporabu položaja i ovlasti
5. zlouporabu obavljanja dužnosti državne vlasti
6. protuzakonito posredovanje
7. primanje mita
8. davanje mita
9. prijevare
10. računalne prijevare
11. prijevare u gospodarskom poslovanju ili prikrivanje protuzakonito dobivenog novca.

Članak 33.

(1) Ovlaštena osoba dužna je poslove za koje je ovlaštena obavljati stručno, samostalno, neovisno i nepristrano.

(2) Ovlaštena osoba je odgovorna da energetski certifikat, energetski pregled zgrade i redoviti pregled sustava grijanja i sustava hlađenja ili klimatizacije u zgradama bude izrađen točno i u skladu s važećim propisima i pravilima struke.

(3) Ovlaštena osoba dužna je:

1. voditi evidenciju o izdanim energetskim certifikatima, obavljenim energetskim pregledima zgrade i redovitim pregledima sustava grijanja i sustava hlađenja ili klimatizacije u zgradama
2. dostavljati Ministarstvu izdane energetske certifikate te izvješća o energetskim pregledima zgrada i redovitim pregledima sustava grijanja i sustava hlađenja ili klimatizacije u zgradama
3. čuvati dokumentaciju o tome najmanje deset godina i
4. stručno se usavršavati na način propisan pravilnikom iz članka 47. ovoga Zakona.

(4) Ovlaštena osoba dužna je ispunjavati uvjete za izdavanje ovlaštenja u roku trajanja ovlaštenja i o svakoj promjeni koja se odnosi na uvjete izdavanja ovlaštenja obavijestiti Ministarstvo u roku od osam dana od nastale promjene.

Članak 34.

(1) Ovlaštena osoba ne smije izdati energetski certifikat, obaviti energetski pregled zgrade ili redoviti pregled sustava grijanja i sustava hlađenja ili klimatizacije u zgradu za naručitelja pravnu osobu u kojoj:

1. ima dionice ili poslovne udjele
2. je član nadzornog odbora, član uprave, prokurist, opunomoćenik ili zaposlenik
3. je član nadzornog odbora, član uprave, prokurist, opunomoćenik ili zaposlenik njegov bračni drug ili srodnik u ravnoj liniji.

(2) Ovlaštena osoba ne smije izdati energetski certifikat, obaviti energetski pregled zgrade ili redoviti pregled sustava grijanja i sustava hlađenja ili klimatizacije za zgradu:

1. za koju je ona ili pravna osoba u kojoj je zaposlena sudjelovala u izradi projekta, kontroli projekta, stručnom nadzoru građenja, građenju ili održavanju zgrade
2. koja je u njezinu vlasništvu, suvlasništvu ili zajedničkom vlasništvu
3. koja je u vlasništvu, suvlasništvu ili zajedničkom vlasništvu pravne osobe u kojoj je zaposlena, bračnog druga ili srodnika u ravnoj liniji
4. koja je u vlasništvu osobe za koju obavlja poslove posredovanja kod kupoprodaje, iznajmljivanja, davanja u zakup ili na leasing.

Strane osobe

Članak 35.

(1) Osobe iz država ugovornica Ugovora o Europskom ekonomskom prostoru mogu u Republici Hrvatskoj povremeno ili privremeno obavljati poslove energetskog certificiranja i energetskog pregleda zgrade nakon što prije početka prvog pružanja usluge o tome obavijeste Ministarstvo. O zaprimljenoj obavijesti Ministarstvo izdaje potvrdu.

(2) Osobe iz država ugovornica Ugovora o Europskom ekonomskom prostoru koje u Republici Hrvatskoj imaju poslovni nastan ostvaruju pravo na pružanje usluga energetskog certificiranja i energetskog pregleda zgrade nakon što ishode ovlaštenje Ministarstva za energetsko certificiranje i energetski pregled zgrade.

(3) Priznavanje inozemne stručne kvalifikacije za pružanje usluga energetskog certificiranja i energetskog pregleda zgrade u Republici Hrvatskoj državljana ugovornica Ugovora o Europskom ekonomskom prostoru koji će te usluge pružati samostalno ili kao zaposlene osobe provodi se u skladu s posebnim propisom.

(4) Uvjete i način izdavanja potvrde iz stavka 1. ovoga članka i priznavanja stručnih kvalifikacija osoba iz stavka 3. ovoga članka propisuje ministar pravilnikom.

Članak 36.

(1) Potvrde za ostvarivanje prava pružanja usluga energetskog certificiranja i energetskog pregleda zgrade hrvatskih državljan i pravnih osoba u zemljama ugovornicama Ugovora o Europskom ekonomskom prostoru izdaje Ministarstvo.

(2) Uvjete i način izdavanja potvrde iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar pravilnikom.

Provđba programa izobrazbe

Članak 37.

- (1) Program stručnog osposobljavanja Modul 1 i Modul 2 propisan pravilnikom iz članka 47. ovoga Zakona, provjeru znanja stručne osposobljenosti i obvezno usavršavanje ovlaštenih osoba (u dalnjem tekstu: program izobrazbe) provode pravne osobe koje za to imaju suglasnost.
- (2) Suglasnost za provedbu programa izobrazbe daje Ministarstvo rješenjem.
- (3) Suglasnost iz stavka 2. ovoga članka daje se na rok od pet godina, a može se ponovno izdati na isti rok na način i pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.
- (4) Protiv suglasnosti iz stavka 1. ovoga članka i rješenja o odbijanju ili odbacivanju zahtjeva za davanje te suglasnosti i rješenja o obustavi postupka ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 38.

- (1) Suglasnost za provedbu programa izobrazbe daje se pravnoj osobi koja:
  1. zapošjava ili na drugi način osigurava stručne osobe koje će voditi izobrazbu i provjeru znanja ovlaštenih osoba
  2. raspolaže prostorom za provedbu programa izobrazbe
  3. raspolaže potrebnom tehničkom opremljenosti za provedbu programa izobrazbe
  4. ima potrebnu administraciju za vođenje evidencija i obavljanje drugih administrativnih poslova.
- (2) Stručne osobe iz stavka 1. podstavka 1. ovoga članka su osobe koje:
  1. imaju završen diplomski sveučilišni studij arhitektonske, građevinske, strojarske ili elektrotehničke struke ili specijalistički diplomski stručni studij tehničke struke i koja je tijekom studija stekla najmanje 300 ECTS bodova
  2. imaju najmanje deset godina radnog iskustva u struci i trajno rade na pripremi ili primjeni tehničke regulative iz područja energetske učinkovitosti koja je predmet programa izobrazbe i
  3. su priznati stručnjaci iz područja programa izobrazbe.

Neovisna kontrola energetskog certifikata i izvješća o redovitom pregledu sustava grijanja i sustava hlađenja ili klimatizacije u zgradama

Članak 39.

- (1) Energetski certifikat i izvješće o redovitom pregledu sustava grijanja i sustava hlađenja ili klimatizacije u zgradama podliježu neovisnoj kontroli.
- (2) Neovisnu kontrolu provodi pravna osoba koja za to ima ovlaštenje.

Članak 40.

- (1) Ovlaštena pravna osoba neovisnu kontrolu provodi po nalogu Ministarstva.
- (2) Ministarstvo rješenjem proglašava nevažećim energetski certifikat, odnosno izvješće o provedenom pregledu sustava grijanja i sustava hlađenja ili klimatizacije u zgradama koje je u provedbi neovisne kontrole ocijenjeno negativno.
- (3) Ovlaštena osoba čiji je energetski certifikat proglašen nevažećim, odnosno čije je izvješće o redovitom pregledu sustava grijanja i sustava hlađenja/klimatizacije u zgradama ocijenjeno negativno dužna je izdati novi energetski certifikat, odnosno izraditi novo izvješće, bez naknade i naknade troškova izdavanja, odnosno izrade istog.

(4) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 41.

(1) Ovlaštenje za provedbu neovisne kontrole energetskog certifikata i izvješća o redovitom pregledu sustava grijanja i sustava hlađenja ili klimatizacije u zgradama (u dalnjem tekstu: ovlaštenje za kontrolu) daje Ministarstvo.

(2) Ovlaštenje za kontrolu daje se na rok od pet godina.

(3) Podnositelj zahtjeva za davanje ovlaštenja za kontrolu dužan je priložiti dokaze o ispunjavanju svih uvjeta propisanih za davanje tog ovlaštenja.

(4) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka i rješenja o odbijanju ili odbacivanju zahtjeva za davanje ovlaštenja iz tog stavka te rješenja o obustavi postupka ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 42.

(1) Ovlaštenje za kontrolu energetskih certifikata daje se pravnoj osobi koja:

1. ima ovlaštenje za energetsko certificiranje zgrada sa složenim tehničkim sustavom
2. ima u punom radnom vremenu na neodređeno vrijeme zaposlene najmanje dvije osobe koje ispunjavaju uvjete za davanje ovlaštenja za provedbu energetskih pregleda zgrada sa složenim tehničkim sustavom od kojih je najmanje jedna arhitektonske ili građevinske struke
3. ima iskustvo u provedbi energetskog certificiranja zgrada sa složenim tehničkim sustavom najmanje tri godine i
4. je izradila više od dvadeset energetskih certifikata zgrada sa složenim tehničkim sustavom.

(2) Ovlaštenje za kontrolu izvješća o redovitom pregledu sustava grijanja i sustava hlađenja ili klimatizacije u zgradama daje se pravnoj osobi koja:

1. je ovlaštena za obavljanje energetskog certificiranja zgrada sa složenim tehničkim sustavom
2. ima u punom radnom vremenu na neodređeno vrijeme zaposlene najmanje dvije osobe koje ispunjavaju uvjete za davanje ovlaštenja za provedbu energetskih pregleda zgrada sa složenim tehničkim sustavom od kojih je najmanje jedna strojarske struke
3. ima iskustvo u provedbi energetskih pregleda zgrada sa složenim tehničkim sustavom najmanje tri godine i
4. je izradila više od dvadeset energetskih certifikata zgrada sa složenim tehničkim sustavom.

Članak 43.

(1) Osoba koja ima ovlaštenje za kontrolu dužna je poslove za koje je ovlaštena obavljati stručno, samostalno, nepristrano i neovisno.

(2) Osoba koja ima ovlaštenje za kontrolu dužna je:

1. voditi evidenciju o provedenim kontrolama
2. čuvati dokumentaciju najmanje deset godina
3. dostavljati Ministarstvu izvješća o obavljenoj kontroli.

Članak 44.

Osoba koja ima ovlaštenje za kontrolu ne može obaviti kontrolu energetskog certifikata zgrade i izvješća o redovitom pregledu sustava grijanja i sustava hlađenja ili klimatizacije u zgradama u čijoj je izradi sudjelovala ili koji su izdani od pravne osobe u kojoj je zaposlena.

Ukidanje ovlaštenja i ovlaštenja za kontrolu

Članak 45.

(1) Ovlaštenje za energetsko certificiranje i energetski pregled zgrade, odnosno ovlaštenje za kontrolu ukida se rješenjem osobi koja:

1. ne ispunjava propisane uvjete prema kojima je dobila ovlaštenje, odnosno ovlaštenje za kontrolu
2. ne obavlja poslove za koje je ovlaštena stručno, u skladu s pravilima struke i važećim propisima ili
3. obavlja poslove za koje nije ovlaštena.

(2) Rješenja iz stavka 1. ovoga članka donosi Ministarstvo.

(3) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Registar

Članak 46.

(1) **Ministarstvo vodi registar:**

1. **ovlaštenih osoba**
2. **osoba ovlaštenih za kontrolu**
3. **izdanih energetskih certifikata**
4. **izdanih izvješća o provedenim energetskim pregledima zgrada**
5. **izdanih izvješća o redovitim pregledima sustava grijanja i sustava hlađenja ili klimatizacije u zgradama.**

(2) **Registar je javan.**

(3) Ministarstvo može podatke iz registra učiniti javno dostupnim na mrežnim stranicama ili na drugi prikladan način.

Pravilnik o energetskim pregledima i energetskom certificiranju zgrada, te neovisnoj kontroli izvješća o energetskom pregledu i energetskog certifikata

Članak 47.

Način i uvjete provedbe energetskog pregleda zgrade i redovitih pregleda sustava grijanja i sustava hlađenja ili klimatizacije u zgradama, sadržaj izvješća o tim pregledima, način energetskog certificiranja, sadržaj i izgled energetskog certifikata, zgrade s malim energetskim potrebama, način i uvjete provedbe neovisne kontrole energetskog certifikata i izvješća o redovitom pregledu sustava grijanja i sustava hlađenja ili klimatizacije u zgradama, sadržaj i način provedbe programa stručnog osposobljavanja prema Modulu 1 i Modulu 2, provjere znanja stručne osposobljenosti i obveznog usavršavanja ovlaštenih osoba, sadržaj registra te druga pitanja vezana uz provedbu energetskih pregleda, energetskog certificiranja zgrada i neovisne kontrole izvješća o energetskom pregledu i energetskog certifikata propisuje ministar pravilnikom.

4. SUDIONICI U GRADNJI

Članak 48.

Sudionici u gradnji jesu:

1. investitor
2. projektant
3. izvođač
4. nadzorni inženjer
5. revident.

Investitor

Članak 49.

- (1) Investitor je pravna ili fizička osoba u čije ime se gradi građevina.
- (2) Projektiranje, kontrolu i nosifikaciju projekata, građenje i stručni nadzor građenja investitor mora pisanim ugovorom povjeriti osobama koje ispunjavaju uvjete za obavljanje tih djelatnosti prema posebnom zakonu, ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.
- (3) Investitor je dužan osigurati stručni nadzor građenja građevine, ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

Članak 50.

- (1) Investitor koji je ujedno i izvođač mora stručni nadzor građenja povjeriti drugoj osobi koja ispunjava uvjete za obavljanje stručnog nadzora građenja prema posebnom zakonu.
- (2) Fizička osoba koja je investitor građevine iz 4. i 5. skupine za svoje potrebe može sama izraditi cijeli glavni projekt, osim geodetskog projekta, i obavljati stručni nadzor građenja ako ima završen diplomski sveučilišni ili preddiplomski sveučilišni studij ili preddiplomski stručni studij arhitektonske ili građevinske struke i ima položeni stručni ispit prema posebnom propisu.
- (3) Fizička osoba koja je investitor građevine iz 4. i 5. skupine za svoje potrebe može sama izraditi geodetski projekt koji je sastavni dio glavnog projekta ako ima završen diplomski sveučilišni ili preddiplomski sveučilišni studij ili preddiplomski stručni studij geodetske struke.

Projektant

Članak 51.

- (1) Projektant je fizička osoba koja prema posebnom zakonu ima pravo uporabe strukovnog naziva ovlašteni arhitekt ili ovlašteni inženjer.
- (2) Projektant je odgovoran da projekt koji je izradio ispunjava propisane uvjete, da je građevina projektirana u skladu s lokacijskom dozvolom, odnosno uvjetima za građenje građevina propisanim prostornim planom te da ispunjava temeljne zahtjeve za građevinu, zahtjeve propisane za energetska svojstva zgrada i druge propisane zahtjeve i uvjete.
- (3) Projektant koji je izradio izmjene i/ili dopune glavnog projekta, odnosno izvedbenog projekta odgovoran je za cijeli glavni projekt, odnosno izvedbeni projekt.

Članak 52.

- (1) Ako u projektiranju sudjeluje više projektanata, za cjelovitost i međusobnu usklađenost projekata odgovoran je glavni projektant.

- (2) Glavni projektant može biti istodobno i projektant jednog od dijelova glavnog projekta.
- (3) Glavni projektant koji ispunjava uvjete propisane posebnim propisom može prilikom izrade projekta biti koordinator zaštite na radu.
- (4) Glavnog projektanta određuje investitor ugovorom o projektiranju ili druga osoba određena tim ugovorom.

Izvođač

Članak 53.

- (1) Izvođač je osoba koja gradi ili izvodi pojedine radove na građevini.
- (2) Graditi može osoba koja ispunjava uvjete za obavljanje djelatnosti građenja prema posebnom zakonu.
- (3) Izvođač može pristupiti građenju na temelju pravomoćne, odnosno izvršne građevinske dozvole na odgovornost investitora i nakon što je prethodno izvršena prijava građenja, ako ovim Zakonom nije propisano drukčije.

Članak 54.

- (1) Izvođač je dužan graditi u skladu s građevinskom dozvolom, ovim Zakonom, tehničkim propisima, posebnim propisima, pravilima struke i pri tome:
  - 1. povjeriti izvođenje građevinskih radova i drugih poslova osobama koje ispunjavaju propisane uvjete za izvođenje tih radova, odnosno obavljanje poslova
  - 2. radove izvoditi tako da se ispune temeljni zahtjevi za građevinu, zahtjevi propisani za energetska svojstva zgrada i drugi zahtjevi i uvjeti za građevinu
  - 3. ugrađivati građevne i druge proizvode te postrojenja u skladu s ovim Zakonom i posebnim propisima
  - 4. osigurati dokaze o svojstvima ugrađenih građevnih proizvoda u odnosu na njihove bitne značajke, dokaze o sukladnosti ugradene opreme i/ili postrojenja prema posebnom zakonu, isprave o sukladnosti određenih dijelova građevine s temeljnim zahtjevima za građevinu, kao i dokaze kvalitete (rezultati ispitivanja, zapisi o provedenim procedurama kontrole kvalitete i dr.) za koje je obveza prikupljanja tijekom izvođenja građevinskih i drugih radova za sve izvedene dijelove građevine i za radove koji su u tijeku određena ovim Zakonom, posebnim propisom ili projektom
  - 5. gospodariti građevnim otpadom nastalim tijekom građenja na gradilištu sukladno propisima koji uređuju gospodarenje otpadom
  - 6. uporabiti i/ili zbrinuti građevni otpad nastao tijekom građenja na gradilištu sukladno propisima koji uređuju gospodarenje otpadom
  - 7. sastaviti pisani izjavu o izvedenim radovima i o uvjetima održavanja građevine.
- (2) Građevine za koje se ne izdaje građevinska dozvola izvođač je dužan graditi u skladu s glavnim projektom, ovim Zakonom, tehničkim propisima, posebnim propisima i pravilima struke, ako nije drukčije propisano pravilnikom donesenim na temelju ovoga Zakona.
- (3) Stavak 1. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuje i na građenje građevine iz stavka 2. ovoga Zakona.
- (4) Sadržaj pisane izjave izvođača o izvedenim radovima i uvjetima održavanja građevine propisuje ministar pravilnikom.

Članak 55.

(1) Izvođač imenuje inženjera gradilišta, odnosno voditelja radova u svojstvu odgovorne osobe koja vodi građenje, odnosno pojedine radove. Inženjer gradilišta, odnosno voditelj radova odgovoran je za provedbu obveza iz članka 54. ovoga Zakona.

(2) Ako u građenju sudjeluju dva ili više izvođača, investitor ugovorom o građenju određuje glavnog izvođača koji je odgovoran za međusobno usklađivanje radova i koji imenuje glavnog inženjera gradilišta.

(3) Glavni inženjer gradilišta odgovoran je za cjelovitost i međusobnu usklađenost radova, za međusobnu usklađenost provedbe obveza iz članka 54. ovoga Zakona te ujedno koordinira primjenu propisa kojima se uređuje sigurnost i zdravlje radnika tijekom izvođenja radova.

(4) Glavni inženjer gradilišta može biti istodobno i inženjer gradilišta jednog od izvođača, odnosno voditelj radova za određenu vrstu radova.

(5) Glavni inženjer gradilišta, inženjer gradilišta i voditelj radova mogu biti osobe koje ispunjavaju uvjete za obavljanje tih poslova prema posebnom zakonu.

Nadzorni inženjer

Članak 56.

(1) Nadzorni inženjer je fizička osoba koja prema posebnom zakonu ima pravo uporabe strukovnog naziva ovlašteni arhitekt ili ovlašteni inženjer i provodi u ime investitora stručni nadzor građenja.

(2) Nadzorni inženjer, odnosno glavni nadzorni inženjer ne može biti zaposlenik osobe koja je izvođač na istoj građevini.

Članak 57.

(1) Na građevinama na kojima se izvodi više vrsta radova ili radovi većeg opsega stručni nadzor mora provoditi više nadzornih inženjera odgovarajuće struke.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka investitor ili osoba koju on odredi dužna je pisanim ugovorom odrediti glavnoga nadzornog inženjera.

(3) Glavni nadzorni inženjer odgovoran je za cjelovitost i međusobnu usklađenost stručnog nadzora građenja i dužan je o tome sastaviti završno izvješće.

(4) Glavni nadzorni inženjer može biti istodobno i nadzorni inženjer za određenu vrstu radova.

Članak 58.

(1) Nadzorni inženjer dužan je u provedbi stručnog nadzora građenja:

1. nadzirati građenje tako da bude u skladu s građevinskom dozvolom, odnosno glavnim projektom, ovim Zakonom, posebnim propisima i pravilima struke

2. utvrditi ispunjava li izvođač i odgovorna osoba koja vodi građenje ili pojedine radove uvjete propisane posebnim zakonom

3. utvrditi je li iskolčenje građevine obavila osoba ovlaštena za obavljanje poslova državne izmjere i katastra nekretnina prema posebnom zakonu

4. odrediti provedbu kontrolnih ispitivanja određenih dijelova građevine u svrhu provjere, odnosno dokazivanja ispunjavanja temeljnih zahtjeva za građevinu i/ili drugih zahtjeva, odnosno uvjeta predviđenih glavnim projektom ili izvješćem o obavljenoj kontroli projekta i obveze provjere u pogledu građevnih proizvoda

5. bez odgode upoznati investitora sa svim nedostacima, odnosno nepravilnostima koje uoči u glavnom projektu i tijekom građenja, a investitora i građevinsku inspekciju i druge inspekcije o poduzetim mjerama

6. sastaviti završno izvješće o izvedbi građevine.

(2) Nadzorni inženjer dužan je u provedbi stručnog nadzora građenja, kada za to postoji potreba, odrediti način otklanjanja nedostataka, odnosno nepravilnosti građenja građevine. To posebice u slučaju ako:

1. dokumentacijom iz stavka 1. podstavka 4. ovoga članka nije dokazana sukladnost, odnosno kvaliteta ugrađenih građevina, proizvoda, opreme i/ili postrojenja

2. izvođač, odnosno odgovorna osoba koja vodi građenje ili pojedine rade ovoga Zakona ne ispunjava uvjete propisane posebnim zakonom

3. iskolčenje građevine nije obavila osoba ovlaštena za obavljanje poslova državne izmjere i katastra nekretnina prema posebnom zakonu.

(3) Provedba dužnosti iz stavka 1. ovoga članka i način otklanjanja nedostataka, odnosno nepravilnosti iz stavka 2. ovoga članka upisu se u građevinski dnevnik.

Članak 59.

(1) Stručni nadzor građenja provodi se prilikom građenja svih građevina i izvođenja svih radova za koje se izdaje građevinska dozvola i/ili uporabna dozvola, ako ovim Zakonom nije propisano drugče.

(2) Stručni nadzor građenja 4. i 5. skupine građevina provodi se samo u odnosu na ispunjavanje temeljnog zahtjeva mehaničke otpornosti i stabilnosti.

Članak 60.

Način provedbe stručnog nadzora građenja, obrazac, uvjete i način vođenja građevinskog dnevnika i sadržaj završnog izvješća nadzornog inženjera propisuje ministar pravilnikom.

Revident

Članak 61.

(1) Revident je fizička osoba ovlaštena za kontrolu projekata.

(2) Ovlaštenje za obavljanje kontrole projekata daje i ukida Ministarstvo.

(3) Protiv ovlaštenja iz stavka 2. ovoga članka, rješenja o odbijanju ili odbacivanju zahtjeva za davanje tog ovlaštenja, rješenja o obustavi postupka i rješenja o ukidanju tog ovlaštenja ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 62.

(1) Ovlaštenje za obavljanje kontrole projekata može se dati osobi koja prema posebnom zakonu ima pravo na obavljanje poslova projektiranja u području kontrole projekta, s najmanje deset godina radnog iskustva u projektiranju i koja ispunjava druge uvjete propisane pravilnikom iz stavka 2. ovoga članka.

(2) Pobliže uvjete za davanje i oduzimanje ovlaštenja za obavljanje kontrole projekata, sredstava, odnosno načina kojima se dokazuje ispunjavanje tih uvjeta propisuje ministar pravilnikom.

Članak 63.

(1) Revident je odgovoran da projekt ili dio projekta za koji je proveo kontrolu i dao pozitivno izvješće udovoljava zahtjevima iz ovoga Zakona, posebnih zakona i propisa donesenih na temelju tih zakona, tehničkih specifikacija i pravila struke u pogledu kontroliranog svojstva.

(2) Osim odredbe iz stavka 1. ovoga članka, na revidenta se na odgovarajući način primjenjuju i odredbe ovoga Zakona o odgovornosti projektanta.

(3) Revident ne može obaviti kontrolu projekta u čijoj je izradi u cijelosti ili djelomično sudjelovao ili ako je taj projekt u cijelosti ili djelomično izrađen ili nostrarificiran u pravnoj osobi u kojoj je zaposlen.

5. PROJEKTI

Izrada i čuvanje projekata

Članak 64.

(1) Projekti se izrađuju u skladu s ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju ovoga Zakona i posebnim propisima, te pravilima struke u pogledu pitanja koja nisu uređena ovim Zakonom ili spomenutim propisima.

(2) Projekti moraju sadržavati sve propisane dijelove te moraju biti izrađeni tako da se, ovisno o namjeni i razini razrade, ispunjava njihova svrha.

(3) Projekti se izrađuju na hrvatskom jeziku latiničnim pismom.

Članak 65.

(1) Glavni projekt i izvedbeni projekt zajedno s građevinskom dozvolom dužan je trajno čuvati investitor, njegov pravni sljednik, odnosno vlasnik građevine.

(2) Glavni projekt zajedno s građevinskom dozvolom dužno je trajno čuvati upravno tijelo, odnosno Ministarstvo.

Članak 66.

(1) Projekti, odnosno njihovi dijelovi moraju biti izrađeni na način koji osigurava njihovu jedinstvenost s obzirom na građevinu za koju su izrađeni (ime projektanta, tvrtka osobe registrirane za poslove projektiranja, naziv građevine, ime ili tvrtka investitora, datum izrade i dr.).

(2) Projekti, odnosno njihovi dijelovi izrađuju se na papiru, drugom odgovarajućem materijalu za pisanje, odnosno crtanje ili kao elektronički zapis tako da je onemogućena promjena njihova sadržaja, odnosno zamjena njihovih dijelova, osim u propisanom slučaju.

(3) Obvezni sadržaj i elemente projekta, način opremanja, uvjete promjene sadržaja, označavanja projekta, način i značenje ovjere projekta od strane odgovornih osoba, kao i način razmjene elektroničkih zapisu, u skladu s posebnim propisima, propisuje ministar pravilnikom.

Vrste projekata

Članak 67.

Projekti se u smislu ovoga Zakona razvrstavaju prema namjeni i razini razrade na:

1. glavni projekt
2. izvedbeni projekt
3. tipski projekt
4. projekt uklanjanja građevine.

Glavni projekt

Članak 68.

(1) Glavni projekt je skup međusobno usklađenih projekata kojima se daje tehničko rješenje građevine i dokazuje ispunjavanje temeljnih zahtjeva za građevinu te drugih propisanih i određenih zahtjeva i uvjeta.

(2) Glavni projekt za građenje građevine za koju se prema posebnom zakonu izdaje lokacijska dozvola izrađuje se u skladu s lokacijskim uvjetima određenim tom dozvolom, posebnim uvjetima koji se utvrđuju u postupku procjene utjecaja na okoliš i u postupku ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu, posebnim propisima, ovim Zakonom, tehničkim propisima i drugim propisima donesenim na temelju ovoga Zakona, drugim propisima kojima se uređuju zahtjevi i uvjeti za građevinu te pravilima struke.

(3) Glavni projekt za građenje građevine za koju se prema posebnom zakonu ne izdaje lokacijska dozvola izrađuje se u skladu s uvjetima za građenje građevina propisanim prostornim planom, posebnim uvjetima, ovim Zakonom, tehničkim propisima i drugim propisima donesenim na temelju ovoga Zakona, drugim propisima kojima se uređuju zahtjevi i uvjeti za građevinu te pravilima struke.

Članak 69.

(1) Glavni projekt ovisno o vrsti građevine, odnosno radova sadrži:

1. arhitektonski projekt
2. građevinski projekt
3. elektrotehnički projekt
4. strojarski projekt.

(2) Izradi glavnog projekta, odnosno pojedinih projekata koje sadrži, ovisno o vrsti građevine, odnosno radova, ako je to propisano posebnim zakonom ili ako je potrebno, prethodi izrada:

1. krajobraznog elaborata
2. geomehaničkog elaborata
3. prometnog elaborata
4. elaborata tehničko-tehnološkog rješenja
5. elaborata zaštite od požara
6. elaborata zaštite na radu
7. elaborata zaštite od buke
8. konzervatorskog elaborata
9. drugog potrebnog elaborata.

(3) U glavnom projektu moraju biti navedeni podaci potrebni za izračun komunalnog doprinosa i vodnog doprinosa.

(4) Projekti iz stavka 1. ovoga članka moraju sadržavati i podatke iz elaborata koji su poslužili kao podloga za njihovu izradu te projektirani vijek uporabe građevine i uvjete za njezino održavanje.

(5) Elaborati iz stavka 2. ovoga članka izrađuju se u skladu s ovim Zakonom, propisom donesenim na temelju ovoga Zakona i posebnim propisom.

Članak 70.

(1) Sastavni dio glavnog projekta za građevinsku dozvolu za građenje građevine za koju se prema posebnom zakonu ne izdaje lokacijska dozvola, a kojom se određuje formiranje građevne čestice i/ili smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici uz projekte iz članka 69. stavka 1. ovoga Zakona je i geodetski projekt.

(2) Geodetski projekt iz stavka 1. ovoga članka izrađuje se i ovjerava na isti način te ima isti sadržaj i značenje kao i geodetski projekt koji je sastavni dio lokacijske dozvole prema posebnim propisima kojima se uređuje prostorno uređenje.

(3) Geodetskim projektom prikazuje se smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici te oblik i veličina građevne čestice čije se formiranje određuje građevinskom dozvolom.

(4) Geodetski projekt izrađuje se kao fizički zasebni dio glavnog projekta.

(5) Na temelju geodetskog projekta koji je sastavni dio glavnog projekta koji je sastavni dio građevinske dozvole međusobno se usklađuje stanje u katastru, zemljišnoj knjizi i naravi, ako je to potrebno, te se provodi formiranje građevne čestice u katastru, iskolčenje građevine i evidentiranje građevine u katastru, bez izrade dodatnih snimaka i elaborata te izdavanja potvrda, propisanih posebnim propisima koji uređuju državnu izmjeru i katalog.

Članak 71.

(1) Smještaj građevine unutar obuhvata zahvata u prostoru i obuhvat zahvata u prostoru prikazuju se u arhitektonskom, odnosno građevinskom projektu, ovisno o vrsti i veličini zahvata u prostoru na kopiji katastarskog plana, Hrvatskoj osnovnoj karti (M 1:5000), na ortofoto karti odgovarajućeg mjerila, odnosno odgovarajućim koordinatama.

(2) Obuhvat zahvata u prostoru u kojem se gradi građevina, ovisno o vrsti građevine, određuje kao trasa, koridor, odnosno površina katastarskih čestica i/ili njezinih dijelova određen na odgovarajući način.

Članak 72.

Iznimno od članka 69. stavka 1. ovoga Zakona, glavni projekt za zgradu razvrstanu u 4. ili 5. skupinu građevina sadrži samo geodetski projekt, arhitektonski projekt i građevinski projekt.

Članak 73.

Glavni projekt za građenje građevine za koju se ne izdaje građevinska dozvola izrađuje se u skladu s tehničkim propisima i drugim propisima kojima se uređuju zahtjevi i uvjeti za građevinu te ne smije biti protivan prostornom planu.

Izvedbeni projekt

Članak 74.

(1) Izvedbenim projektom razrađuje se tehničko rješenje dano glavnim projektom.

(2) Izvedbeni projekt mora biti izrađen u skladu s glavnim projektom.

(3) Izvedbeni projekt se izrađuje za građenje građevina 1. skupine te u slučaju u kojem su to investitor i projektant ugovorili ugovorom o izradi glavnog projekta ili kada su to investitor i izvođač ugovorili ugovorom o građenju.

Članak 75.

Autorska prava na gradevini projektiranoj glavnim ili drugim projektom i gradenjem u skladu s tim projektom stječu se sukladno posebnom zakonu, ako je to ugovoreno ugovorom o izradi projekta.

Projekt uklanjanja građevine

Članak 76.

(1) Projekt uklanjanja građevine je projekt kojim se tehnički razrađuju rješenja, odnosno postupak i način uklanjanja građevine i stvari koje se nalaze u građevini, prethodno rješavanje pitanja odvajanja priključaka građevine na energetsku i/ili drugu infrastrukturu, sigurnosne mjere, mjere gospodarenja otpadom, uporabe i/ili zbrinjavanja otpada iz građevine i otpada nastalog uklanjanjem građevine sukladno propisima koji uređuju gospodarenje otpadom te odvoz i zbrinjavanje građevinskog materijala nastalog uklanjanjem građevine.

(2) Projekt uklanjanja građevine ili njezina dijela sadrži:

1. nacrte, proračune i/ili druge inženjerske dokaze da tijekom uklanjanja neće doći do gubitka stabilnosti konstrukcije kojim bi se ugrozio život i zdravlje ljudi ili okoliš

2. tehnički opis uklanjanja građevine ili njezina dijela i način gospodarenja građevnim materijalom i otpadom nastalim uklanjanjem građevine i uređenja građevne čestice, odnosno obuhvata zahvata u prostoru nakon uklanjanja građevine ili njezina dijela

3. proračun stabilnosti okolnog i drugog zemljišta i/ili okolnih i drugih građevina ako uklanjanje građevine ili način njezina uklanjanja utječe na stabilnost tog zemljišta i/ili ispunjavanje temeljnih zahtjeva tih građevina.

(3) Projekt uklanjanja građevine podliježe kontroli projekata u odnosu na mehaničku otpornost i stabilnost ako način uklanjanja i/ili uklanjanje građevine utječe na stabilnost okolnog i drugog zemljišta i/ili ispunjavanje temeljnih zahtjeva drugih građevina.

Tipski projekt

Članak 77.

(1) Za predgotovljene dijelove građevine za koje je dokazano da se izvode prema odredbama ovoga Zakona (u dalnjem tekstu: tipski projekt), o čemu je Ministarstvo izdalo rješenje, nije potrebno to ponovno dokazivati u glavnom projektu.

(2) Tipski projekt može biti sastavni dio pojedinog projekta iz članka 69. stavka 1. ovoga Zakona.

(3) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka i rješenja o odbijanju ili odbacivanju zahtjeva za donošenje tog rješenja te rješenja o obustavi postupka ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 78.

(1) Zahtjevu za izdavanje rješenja o tipskom projektu podnositelj zahtjeva prilaže:

1. najmanje tri primjerka tipskog projekta koji sadrži sve dijelove propisane za glavni projekt, osim dijelova koji se odnose na lokacijske uvjete, uvjete priključenja i posebne uvjete koji ovise o lokaciji građevine

2. pisano izvješće o kontroli tipskog projekta ako je kontrola propisana

3. pisano izvješće i potvrdu o nostrifikaciji ako je projekt izrađen prema stranim propisima i

4. posebne uvjete, odnosno potvrde javnopravnih tijela, osim uvjeta priključenja, propisane posebnim propisima na čiji djelokrug tehničko rješenje iz tipskog projekta može imati utjecaj.

(2) Odredbe ovoga Zakona kojima je uređeno pitanje obveze usklađenosti glavnog projekta za građenje građevine za koju se prema posebnom zakonu ne izdaje lokacijska dozvola s posebnim propisima i posebnim uvjetima na odgovarajući se način primjenjuju na tipski projekt i donošenje rješenja o tipskom projektu.

Članak 79.

(1) Tipski projekt koji nije sastavni dio glavnog projekta koji je sastavni dio građevinske dozvole ne može se rabiti ako se promijeni propis u skladu s kojim je tipski projekt izrađen.

(2) Ministarstvo vodi evidenciju o izdanim rješenjima o tipskom projektu.

Obavijest o uvjetima za izradu glavnog projekta

Članak 80.

(1) Investitor može u svrhu izrade glavnog projekta za građenje građevine za koju se prema posebnom zakonu ne izdaje lokacijska dozvola od upravnog tijela, odnosno Ministarstva zatražiti da ga obavijesti od kojih javnopravnih tijela je potrebno pribaviti posebne uvjete u skladu s kojima mora biti izrađen glavni projekt za određenu građevinu na određenoj lokaciji te o načinu provedbe ovoga Zakona i/ili pojedinih odredbi prostornog plana.

(2) Uz upit iz stavka 1. ovoga članka prilaže se kopija katastarskog plana te opis i prikaz građevine koja se namjerava graditi.

(3) Upravno tijelo, odnosno Ministarstvo dužno je na upit iz stavka 1. ovoga članka odgovoriti u roku od osam dana od dana njegova zaprimanja.

(4) Upravno tijelo, odnosno Ministarstvo dužno je na svojim mrežnim stranicama objaviti popis javnopravnih tijela s njihovim adresama koja utvrđuju posebne uvjete u skladu s kojima mora biti izrađen glavni projekt za građenje građevina za koje izdaju građevinsku dozvolu te je dužno ovaj popis ažurirati.

Utvrđivanje posebnih uvjeta i potvrda glavnog projekta za građenje građevine za koju se ne izdaje lokacijska dozvola

Članak 81.

U svrhu izrade glavnog projekta za građenje građevine za koju se prema posebnom zakonu ne izdaje lokacijska dozvola u skladu s posebnim propisima, posebni uvjeti se utvrđuju prije pokretanja postupka za izdavanje građevinske dozvole.

Članak 82.

(1) Javnopravno tijelo dužno je na zahtjev investitora utvrditi posebne uvjete za građenje građevine prikazane u glavnem projektu, izdati potvrdu glavnog projekta ili zahtjev za njihovo utvrđivanje rješenjem odbiti u roku od petnaest dana od dana primitka urednog zahtjeva.

(2) Ako je glavni projekt izrađen u skladu s posebnim propisom u pogledu pitanja u vezi s kojima se utvrđuju posebni uvjeti, javnopravno tijelo, umjesto posebnih uvjeta, izdaje potvrdu glavnog projekta.

(3) Ako glavni projekt nije izrađen u skladu s posebnim propisom u pogledu pitanja u vezi s kojima se utvrđuju posebni uvjeti, javnopravno tijelo dužno je u posebnim uvjetima navesti i obrazložiti u pogledu čega i kojeg pitanja projekt nije uskladen s posebnim propisom, odnosno uvjetima.

(4) Javnopravno tijelo od projektanta, odnosno investitora ne može u svrhu utvrđivanja posebnih uvjeta tražiti izradu, odnosno dostavu drugih dokumenata, osim elaborata koji prema posebnom zakonu prethodi izradi glavnog projekta.

Članak 83.

(1) Investitor je dužan glavni projekt uskladiti s posebnim uvjetima te isti dostaviti javnopravnom tijelu radi izdavanja potvrde glavnog projekta u roku od petnaest dana od dana njihova zaprimanja.

(2) Ako investitor uskladi glavni projekt s posebnim uvjetima javnopravno tijelo dužno je izdati potvrdu glavnog projekta te istu dostaviti investitoru u roku od petnaest dana od dana primitka uskladenog glavnog projekta.

(3) Ako investitor ne uskladi glavni projekt u roku iz stavka 1. ovoga članka, zahtjev za izdavanje potvrde glavnog projekta se odbija.

Članak 84.

(1) Upravno tijelo, odnosno Ministarstvo u svrhu utvrđivanja posebnih uvjeta koji na zahtjev investitora nisu utvrđeni do pokretanja postupka za izdavanje građevinske dozvole u roku od osam dana od dana primitka zahtjeva za izdavanje građevinske dozvole poziva javnopravno tijelo da iste utvrdi.

(2) Ako su posebni uvjeti utvrđeni na zahtjev investitora, ali u propisanom roku nije izdana potvrda glavnog projekta, upravno tijelo, odnosno Ministarstvo u svrhu izdavanja potvrde poziva javnopravno tijelo da istu izda.

(3) Javnopravno tijelo dužno je posebne uvjete iz stavka 1., odnosno potvrdu iz stavka 2. ovoga članka utvrditi, odnosno izdati ili rješenjem odbiti njihovo utvrđivanje, odnosno izdavanje te uvjete, potvrdu, odnosno rješenje dostaviti investitoru i upravnom tijelu, odnosno Ministarstvu u roku od petnaest dana od dana primitka poziva upravnog tijela, odnosno Ministarstva.

(4) Smatra se da posebnih uvjeta nema, da je glavni projekt izrađen u skladu s posebnim propisom, da je javnopravno tijelo izdalo potvrdu glavnog projekta, odnosno da se građevina može priključiti na infrastrukturu ako javnopravno tijelo u roku iz stavka 3. ovoga članka upravnom tijelu, odnosno Ministarstvu ne dostavi posebne uvjete, potvrdu glavnog projekta ili rješenje kojim se odbija utvrđivanje posebnih uvjeta, odnosno izdavanja potvrde glavnog projekta.

(5) Stavci 1., 2., 3. i 4. ovoga članka ne odnose se na slučaj u kojemu je u tijeku postupak povodom žalbe investitora protiv rješenja kojim se odbija zahtjev za utvrđivanje posebnih uvjeta, odnosno postupak povodom prigovora investitora protiv utvrđenih posebnih uvjeta, u kojem se slučaju zahtjev za izdavanje građevinske dozvole odbija.

Članak 85.

(1) Investitor je dužan glavni projekt uskladiti s posebnim uvjetima i dostaviti ga upravnom tijelu, odnosno Ministarstvu u roku od petnaest dana od dana njihova zaprimanja.

(2) Ako investitor uskladi glavni projekt s posebnim uvjetima, javnopravno tijelo dužno je izdati potvrdu glavnog projekta te istu dostaviti investitoru i upravnom tijelu, odnosno Ministarstvu u roku od petnaest dana od dana primitka usklađenog glavnog projekta.

(3) Ako investitor ne uskladi glavni projekt u roku iz stavka 1. ovoga članka, izdavanje potvrde glavnog projekta i građevinske dozvole se odbija.

(4) Smatra se da je glavni projekt izrađen u skladu s posebnim propisom i da je javnopravno tijelo izdalo potvrdu glavnog projekta, odnosno da se građevina može priključiti na infrastrukturu ako javnopravno tijelo u roku iz stavka 2. ovoga članka upravnom tijelu, odnosno Ministarstvu ne dostavi potvrdu glavnog projekta ili rješenje kojim se odbija izdavanje potvrde glavnog projekta.

Članak 86.

(1) Na rješenje javnopravnog tijela o odbijanju utvrđivanja posebnih uvjeta i rješenje o odbijanju izdavanja potvrde glavnog projekta investitor ima pravo žalbe, odnosno pravo pokretanja upravnog spora ako je rješenje donijelo središnje tijelo državne uprave.

(2) Rješenje o žalbi izjavljenoj protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka tijelo nadležno za odlučivanje o žalbi dužno je donijeti u roku od trideset dana od dana predaje žalbe.

Članak 87.

(1) Dokaz o izjavljivanju žalbe, odnosno pokretanju upravnog spora protiv rješenja o odbijanju utvrđivanja posebnih uvjeta i rješenja o odbijanju izdavanja potvrde glavnog projekta doneesenih tijekom postupka izdavanja građevinske dozvole investitor je u roku od deset dana od dana primitka rješenja dužan dostaviti upravnom tijelu, odnosno Ministarstvu koje u tom slučaju postupak izdavanja građevinske dozvole prekida do donošenja odluke o žalbi, odnosno tužbi.

(2) Tijelo nadležno za odlučivanje o žalbi dužno je upravnom tijelu, odnosno Ministarstvu radi znanja dostaviti odluku o žalbi protiv rješenja o odbijanju utvrđivanja posebnih uvjeta i rješenja o odbijanju izdavanja potvrde glavnog projekta.

(3) Ako investitor ne postupi u skladu sa stavkom 1. ovoga članka ili protiv rješenja o odbijanju utvrđivanja posebnih uvjeta ili rješenja o odbijanju izdavanja potvrde glavnog projekta ne izjavi žalbu, odnosno ne pokrene upravni spor, zahtjev za izdavanje građevinske dozvole se odbija.

Potvrda glavnog projekta za građenje građevine za koju se izdaje lokacijska dozvola

Članak 88.

(1) Potvrdom glavnog projekta za građenje građevine za koju se prema posebnom zakonu izdaje lokacijska dozvola potvrđuje se da je glavni projekt izrađen u skladu s posebnim uvjetima određenim lokacijskom dozvolom.

(2) Potvrda glavnog projekta izdaje se prije pokretanja postupka za izdavanje građevinske dozvole.

Članak 89.

(1) Javnopravno tijelo dužno je na zahtjev investitora izdati potvrdu glavnog projekta ili zahtjev za njezino izdavanje rješenjem odbiti u roku od petnaest dana od dana primitka urednog zahtjeva.

(2) Ako glavni projekt nije izrađen u skladu s posebnim uvjetima, javnopravno tijelo je dužno pozvati investitora da isti s njima uskladi te u pozivu za usklađenje navesti i obrazložiti u pogledu čega i kojeg pitanja projekt nije usklađen s posebnim uvjetima.

(3) Javnopravno tijelo od projektanta, odnosno investitora ne može u svrhu izdavanja potvrde glavnog projekta tražiti izradu, odnosno dostavu drugih dokumenata, osim elaborata koji prema posebnom zakonu prethodi izradi glavnog projekta.

Članak 90.

(1) Investitor je dužan glavni projekt uskladiti s posebnim uvjetima te isti dostaviti javnopravnom tijelu radi izdavanja potvrde glavnog projekta u roku od petnaest dana od dana zaprimanja poziva za usklađenje.

(2) Ako investitor uskladi glavni projekt s posebnim uvjetima, javnopravno tijelo dužno je izdati potvrdu glavnog projekta te istu dostaviti investitoru u roku od petnaest dana od dana primitka usklađenog glavnog projekta.

(3) Ako investitor ne uskladi glavni projekt u roku iz stavka 1. ovoga članka, zahtjev za izdavanje potvrde glavnog projekta se odbija.

Članak 91.

(1) Upravno tijelo, odnosno Ministarstvo u svrhu izdavanja potvrde glavnog projekta koja na zahtjev investitora nije izdana do pokretanja postupka za izdavanje građevinske dozvole u roku od osam dana od dana primitka zahtjeva za izdavanje građevinske dozvole, poziva javnopravno tijelo da istu izda.

(2) Javnopravno tijelo dužno je potvrdu glavnog projekta izdati ili rješenjem odbiti njezino izdavanje te potvrdu, odnosno rješenje dostaviti investitoru i upravnom tijelu, odnosno Ministarstvu u roku od 15 dana od dana primitka poziva upravnog tijela, odnosno Ministarstva.

(3) Smatra se da je glavni projekt izrađen u skladu s posebnim uvjetima, da je javnopravno tijelo izdalo potvrdu glavnog projekta, odnosno da se građevina može priključiti na infrastrukturu ako javnopravno tijelo u roku iz stavka 2. ovoga članka upravnom tijelu, odnosno Ministarstvu ne dostavi potvrdu glavnog projekta ili rješenje kojim se odbija izdavanje potvrde glavnog projekta.

(4) Stavci 1., 2. i 3. ovoga članka ne odnose se na slučaj u kojemu je u tijeku postupak povodom žalbe investitora protiv rješenja kojim se odbija zahtjev za izdavanje potvrde glavnog projekta u kojem se slučaju zahtjevi za izdavanje građevinske dozvole odbija.

Članak 92.

(1) Na rješenje javnopravnog tijela o odbijanju izdavanja potvrde glavnog projekta investitor ima pravo žalbe, odnosno pravo pokretanja upravnog spora ako je rješenje donijelo središnje tijelo državne uprave.

(2) Rješenje o žalbi izjavljenoj protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka tijelo nadležno za odlučivanje o žalbi dužno je donijeti u roku od trideset dana od dana predaje žalbe.

Članak 93.

(1) Dokaz o izjavljivanju žalbe, odnosno pokretanju upravnog spora protiv rješenja o odbijanju izdavanja potvrde glavnog projekta doneseno tijekom postupka izdavanja građevinske dozvole investitor je dužan u roku od deset dana od dana izjavljivanja žalbe, odnosno pokretanja upravnog spora dostaviti upravnom tijelu, odnosno Ministarstvu koje u tom slučaju postupak izdavanja građevinske dozvole prekida do donošenja odluke o žalbi, odnosno tužbi.

(2) Tijelo nadležno za odlučivanje o žalbi dužno je upravnom tijelu, odnosno Ministarstvu radi znanja dostaviti odluku o žalbi protiv rješenja o odbijanju izdavanja potvrde glavnog projekta.

(3) Ako investitor ne postupi u skladu sa stavkom 1. ovoga članka ili protiv rješenja o odbijanju izdavanja potvrde glavnog projekta ne izjavi žalbu, odnosno ne pokrene upravni spor, zahtjev za izdavanje građevinske dozvole se odbija.

Kontrola projekata

Članak 94.

(1) Kontrola glavnog projekta, tipskog projekta i projekta uklanjanja građevine, ovisno o značajkama građevine, odnosno predgotovljenog dijela građevine, mora se provesti s obzirom na mehaničku otpornost i stabilnost.

(2) Revident je dužan nakon što obavi kontrolu projekta sastaviti o tome pisano izvješće i ovjeriti dijelove projekta na propisani način.

(3) U izvješću o obavljenoj kontroli revident može zahtijevati da obavi pregled radova u određenoj fazi građenja.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka investitor je dužan revidentu pravodobno omogućiti pregled radova. Revident potvrđuje provedbu pregleda radova upisom u građevinski dnevnik.

Članak 95.

Sadržaj, način i opseg obavljanja kontrole projekta, način i značenje ovjere kontroliranog projekta od strane revidenta te popis građevina, odnosno radova za koje je obvezatna kontrola projekta i način verifikacije podataka značajnih za kontrolu tih građevina, odnosno radova propisuje ministar pravilnikom.

Utvrđivanje usklađenosti (nostrifikacija) projekta

Članak 96.

(1) Glavni projekt i izvedbeni projekt izrađen prema stranim propisima smatra se projektom izrađenim prema ovom Zakonu ako je provedeno utvrđivanje njegove usklađenosti s hrvatskim propisima i pravilima struke (u dalnjem tekstu: nostrifikacija).

(2) Glavni projekt i izvedbeni projekt, odnosno njihovi dijelovi moraju biti prevedeni na hrvatski jezik prije nostrifikacije. Uz prijevod na hrvatski jezik projekt može zadržati izvorni tekst na stranom jeziku.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, dijelovi projekta koji uglavnom sadrže brojčane podatke (informatički ispisi statičkog proračuna i sl.) ne moraju biti prevedeni na hrvatski jezik.

Članak 97.

(1) Nostrifikaciju projekta u okviru zadaća svoje struke provodi osoba koja prema posebnom zakonu ima pravo uporabe strukovnog naziva ovlašteni arhitekt ili ovlašteni inženjer, odnosno pravna osoba koja ima zaposlenu osobu koja ima pravo uporabe tog strukovnog naziva.

(2) Osoba koja obavi nostrifikaciju dužna je o tome na propisani način sastaviti pisano izvješće, ovjeriti projekt i dati izjavu.

(3) U slučaju da projektu koji se nostrificira nedostaju propisani dijelovi, osoba koja provodi nostrifikaciju može izraditi te dijelove projekta.

Članak 98.

Odredbe ovoga Zakona i posebnog zakona koji uređuju odgovornost ovlaštenih osoba u izradi projekata na odgovarajući se način primjenjuju i na njihovu odgovornost u obavljanju nostrifikacije projekata.

6. TIJELA NADLEŽNA ZA IZDAVANJE GRAĐEVINSKE I UPORABNE DOZVOLE

Tijela nadležna u prvom stupnju

Članak 99.

(1) Građevinsku dozvolu, uporabnu dozvolu i uporabnu dozvolu za određene građevine (u dalnjem tekstu: dozvola) izdaje Ministarstvo te upravno tijelo velikog grada, Grada Zagreba i županije nadležno za upravne poslove graditeljstva (u dalnjem tekstu: tijelo graditeljstva).

(2) Rješenje o izmjeni i/ili dopuni dozvole donosi tijelo graditeljstva koje je izdalo dozvolu.

Članak 100.

(1) Dozvole za građevine 1. skupine i za građevine ostalih skupina na području dviju ili više županija, odnosno Grada Zagreba izdaje Ministarstvo.

(2) U slučaju građenja pojedine građevine iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo može prenijeti nadležnost za izдавanje pojedine dozvole na upravno tijelo velikog grada, Grada Zagreba, odnosno županije.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, uporabnu dozvolu za građevinu 1. skupine izdaje upravno tijelo velikog grada, Grada Zagreba, odnosno županije na koje je prenesena nadležnost za izdavanje građevinske dozvole i koje je izdalo tu dozvolu.

Članak 101.

(1) Dozvole za građevine 2., 3., 4. i 5. skupine na svom području izdaje upravno tijelo Grada Zagreba, odnosno velikog grada, ako ovim Zakonom nije propisano drugče.

(2) Dozvole za građevine 2., 3., 4. i 5. skupine na svom području, izvan područja velikog grada, izdaje upravno tijelo županije.

(3) Dozvole za građevine 2., 3., 4. i 5. skupine na području velikog grada i drugog grada ili općine izdaje upravno tijelo županije.

Pravni lijekovi, povreda službene dužnosti i dužnosti i ugleda ovlaštenog arhitekta i ovlaštenog inženjera

Članak 102.

(1) Protiv dozvole i rješenja o njezinoj izmjeni, dopuni, ukidanju ili poništenju, rješenja o odbijanju ili odbacivanju zahtjeva za izdavanje dozvole te rješenja o obustavi postupka, koje donosi upravno tijelo, može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Ministarstvo.

(2) Protiv odluke Ministarstva o žalbi iz stavka 1. ovoga članka može se pokrenuti upravni spor.

(3) Protiv dozvole i rješenja o izmjeni, dopuni, ukidanju, poništenju, rješenja o odbijanju ili odbacivanju zahtjeva za izdavanje dozvole te rješenja o obustavi postupka, koje donosi Ministarstvo, ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 103.

(1) Ako Ministarstvo povodom žalbe poništi dozvolu ili rješenje i vrati predmet na ponovni postupak, upravno tijelo dužno je u svemu postupiti po rješenju Ministarstva.

(2) Nepostupanje po rješenju iz stavka 1. ovoga članka iz neopravdanog razloga je teška povreda službene dužnosti službene osobe ovlaštene za donošenje dozvole, odnosno rješenja.

(3) Nepostupanje po rješenju Ministarstva kojim je povodom žalbe zbog nerješavanja zahtjeva u roku određen novi rok za donošenje rješenja iz neopravdanog razloga je teška povreda službene dužnosti čelnika upravnog tijela.

Članak 104.

Ako upravno tijelo ne postupi po rješenju iz članka 103. stavka 1., odnosno stavka 3. ovoga Zakona, na izvršenje će ga se prisiliti novčanom kaznom koja se izriče jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave čije je to upravno tijelo.

Članak 105.

(1) Izrada glavnog projekta za građenje zgrade za koju se prema posebnom zakonu ne izdaje lokacijska dozvola, očito protivno uvjetima za građenje građevina propisanim prostornim planom u pogledu namjene i veličine zgrade ili oblika i veličine građevne čestice ili smještaja zgrade na građevnoj čestici, teška je povreda dužnosti i ugleda ovlaštenog arhitekta i ovlaštenog inženjera koji su u svojstvu glavnog projektanta, projektanta arhitektonskog projekta i projektanta geodetskog projekta izradili glavni projekt.

(2) Izdavanje građevinske dozvole za građenje zgrade za koju se prema posebnom zakonu ne izdaje lokacijska dozvola, očito protivno uvjetima za građenje građevina propisanim prostornim planom u pogledu namjene ili veličine zgrade, oblika i veličine građevne čestice ili smještaja zgrade na građevnoj čestici, teška je povreda službene dužnosti službene osobe koja je izdala dozvolu.

(3) Donošenje rješenja kojim se odbija zahtjev za izdavanje građevinske dozvole za koju se prema posebnom zakonu ne izdaje lokacijska dozvola za građenje zgrade iz razloga što bi zgrada bila protivna uvjetima za građenje građevina propisanim prostornim planom u pogledu namjene ili veličine zgrade, oblika i veličine građevne čestice ili smještaja zgrade na građevnoj čestici, iako je očito da bi zgrada u tom pogledu bila u skladu s navedenim uvjetima, teška je povreda službene dužnosti službene osobe koja je donijela rješenje.

(4) Zahtjev za pokretanje postupka zbog povrede dužnosti i ugleda iz stavka 1. ovoga članka te povrede službene dužnosti iz stavaka 2. i 3. ovoga članka podnosi se nakon što su činjenice iz navedenih stavaka utvrđene rješenjem donesenim povodom žalbe.

7. GRAĐENJE GRAĐEVINE

7.1. GRAĐEVINSKA DOZVOLA

Članak 106.

(1) Građenju građevine može se pristupiti na temelju pravomoćne građevinske dozvole, a graditi se mora u skladu s tom dozvolom, ako ovim Zakonom ili propisom donesenim na temelju ovoga Zakona nije drukčije propisano.

(2) Investitor može na vlastitu odgovornost i rizik pristupiti građenju na temelju izvršne građevinske dozvole.

(3) Građenju građevine za koju je lokacijskom dozvolom ili građevinskom dozvolom određeno formiranje građevne čestice može se pristupiti pod uvjetom iz stavka 1., odnosno 2. ovoga članka, ako je u katastru formirana građevna čestica.

Članak 107.

(1) Građevina izgrađena bez građevinske dozvole, kao i građevina za koju se vodi postupak obustave građenja ili uklanjanja građevine prema posebnom zakonu ne smije se priključiti na komunalne vodne građevine.

(2) Građevinska dozvola nema pravnih učinaka na vlasništvo i druga stvarna prava na nekretnini za koju je izdana i ne predstavlja pravnu osnovu za ulazak u posjed nekretnine.

Zahtjev za izdavanje građevinske dozvole

Članak 108.

(1) Zahtjev za izdavanje građevinske dozvole podnosi investitor.

(2) Zahtjevu za izdavanje građevinske dozvole za koju se prema posebnom zakonu ne izdaje lokacijska dozvola investitor prilaže:

1. tri primjerka glavnog projekta

2. izjavu projektanta da je glavni projekt izrađen u skladu s prostornim planom i drugim propisima u skladu s kojima mora biti izrađen

3. pisano izvješće o kontroli glavnog projekta, ako je kontrola propisana

4. potvrdu o nostrifikaciji glavnog projekta, ako je projekt izrađen prema stranim propisima

5. potvrde javnopravnih tijela da je glavni projekt izrađen u skladu s posebnim propisima, odnosno posebnim uvjetima i/ili dokaz da je podnio zahtjev za izdavanje tih potvrda, odnosno utvrđivanje tih uvjeta ako iste nisu izdane u roku propisanom ovim Zakonom

6. potvrdu javnopravnog tijela da je glavni projekt izrađen u skladu s rješenjem o prihvatljivosti zahvata za okoliš ako se radi o zahvatu u prostoru za koji se prema posebnim propisima provodi postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš i/ili ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu

7. dokaz pravnog interesa za izdavanje građevinske dozvole i

8. dokaz da može biti investitor (koncesija, suglasnost ili drugi akt propisan posebnim propisom) ako se radi o građevini za koju je posebnim zakonom propisano tko može biti investitor.

(3) Zahtjevu za izdavanje građevinske dozvole za građevinu za koju se prema posebnom zakonu izdaje lokacijska dozvola, investitor uz dokumente iz stavka 2. podstavaka 1., 3., 4., 6., 7. i 8. ovoga članka, prilaže:

1. lokacijsku dozvolu

2. izjavu projektanta da je glavni projekt izrađen u skladu s lokacijskom dozvolom i drugim propisima u skladu s kojima mora biti izrađen i

3. potvrde javnopravnih tijela da je glavni projekt izrađen u skladu posebnim uvjetima određenim lokacijskom dozvolom i/ili dokaz da je podnio zahtjev za izdavanje tih potvrda ako iste nisu izdane u roku propisanom ovim Zakonom.

(4) Zahtjevu za izdavanje građevinske dozvole za zgradu koja mora ispuniti zahtjeve energetske učinkovitosti prilaže se elaborat alternativnih sustava opskrbe energijom.

Dokaz pravnog interesa

Članak 109.

(1) Dokazom pravnog interesa za izdavanje građevinske dozvole smatra se:

1. izvadak iz zemljišne knjige iz kojeg je vidljivo da je investitor vlasnik ili nositelj prava građenja na građevnoj čestici ili građevini na kojoj se namjerava graditi

2. predugovor, ugovor ili ugovor sklopljen pod uvjetom, na temelju kojeg je investitor stekao ili će stići pravo vlasništva ili pravo građenja

3. odluka nadležne vlasti na temelju koje je investitor stekao pravo vlasništva ili pravo građenja

4. ugovor o ortaštvu sklopljen s vlasnikom nekretnine čiji je cilj zajedničko građenje

5. pisana suglasnost vlasnika zemljišta, odnosno vlasnika postojeće građevine

6. pisana suglasnost fiducijarnog vlasnika dana dotadašnjem vlasniku nekretnine koji je investitor.

(2) Dokazom pravnog interesa za izdavanje građevinske dozvole u pogledu obuhvata zahvata u prostoru smatra se:

1. izvadak, ugovor, odluka ili suglasnost iz stavka 1. ovoga članka

2. izvadak iz zemljišne knjige iz kojeg je vidljivo da je investitor nositelj prava služnosti

3. predugovor, ugovor ili ugovor sklopljen pod uvjetom na temelju kojeg je investitor stekao ili će stići pravo služnosti, zakupa ili korištenja

4. odluka nadležne državne vlasti na temelju koje je investitor stekao pravo služnosti.

(3) Potpis vlasnika nekretnine, odnosno nositelja prava građenja na predugovoru, ugovoru, odnosno suglasnost iz stavaka 1. i 2. ovoga članka mora biti ovjeren od javnog bilježnika.

(4) Dokazom pravnog interesa za izdavanje građevinske dozvole u pogledu nekretnine na kojoj stjecanje stvarnih prava nije moguće ili se prema posebnom zakonu pravo građenja stječe koncesijom smatra se ugovor o koncesiji kojim se stječe pravo građenja.

(5) Dokazom pravnog interesa za izdavanje građevinske dozvole u slučajevima iz stavaka 1. i 2. ovoga članka smatra se i odluka Vlade Republike Hrvatske o utvrđivanju interesa Republike Hrvatske ili poziv na odredbu posebnog zakona kojom je utvrđen interes Republike Hrvatske za građenje građevine za koju je zatražena građevinska dozvola, ako je investitor podnio zahtjev za izvlaštenje.

Uvjeti za izdavanje građevinske dozvole

Članak 110.

(1) Tijelo graditeljstva dužno je izdati građevinsku dozvolu za građevinu za koju se prema posebnom zakonu ne izdaje lokacijska dozvola nakon što u provedenom postupku utvrdi da:

1. su uz zahtjev priloženi svi propisani dokumenti
2. su izdane sve propisane potvrde glavnog projekta
3. je glavni projekt u pogledu lokacijskih uvjeta izrađen u skladu s uvjetima za provedbu zahvata u prostoru propisanim prostornim planom
4. je glavni projekt izradila ovlaštena osoba
5. je glavni projekt propisno označen
6. je glavni projekt izrađen tako da je onemogućena promjena njegova sadržaja, odnosno zamjena njegovih dijelova i
7. je donesen urbanistički plan uređenja, ako se dozvola izdaje na području za koje je posebnim zakonom propisana obveza njegova donošenja.

(2) Stavak 1. podstavak 7. ovoga članka ne odnosi se na izdavanje građevinske dozvole za građenje zamjenskih građevina i za rekonstrukciju postojećih građevina.

(3) Zamjenska građevina u smislu stavka 2. ovoga članka je nova građevina izgrađena na mjestu ili u neposrednoj blizini mjesta prethodno uklonjene postojeće građevine unutar iste građevne čestice, odnosno obuhvata u prostoru kojom se bitno ne mijenja namjena, izgled, veličina i utjecaj na okoliš dotadašnje građevine.

(4) Tijelo graditeljstva dužno je izdati građevinsku dozvolu za građenje nove zgrade za koju se prema posebnom zakonu ne izdaje lokacijska dozvola nakon što u provedenom postupku utvrdi da:

1. su ispunjeni uvjeti iz stavka 1. ovoga članka
2. postoji mogućnost priključenja građevne čestice, odnosno zgrade na prometnu površinu ili da je izdana građevinska dozvola za građenje prometne površine
3. postoji mogućnost priključenja zgrade na javni sustav odvodnje otpadnih voda, ako prostornim planom nije omogućeno priključenje na vlastiti sustav odvodnje i
4. postoji mogućnost priključenja zgrade na niskonaponsku električnu zgradu ili da ima autonomni sustav opskrbom električnom energijom ako se radi o zgradi u kojoj je projektirano korištenje iste.

(5) Stavak 4. ovoga članka ne odnosi se na rekonstrukciju postojeće zgrade.

Članak 111.

Tijelo graditeljstva dužno je izdati građevinsku dozvolu za građevinu za koju se prema posebnom zakonu izdaje lokacijska dozvola nakon što u provedenom postupku utvrdi da:

1. su uz zahtjev priloženi svi propisani dokumenti
2. su izdane sve propisane potvrde glavnog projekta
3. je glavni projekt izrađen u skladu s uvjetima za provedbu zahvata u prostoru propisanim prostornim planom koji su određeni lokacijskom dozvolom
4. je glavni projekt izradila ovlaštena osoba i
5. je glavni projekt izrađen tako da je onemogućena promjena njegova sadržaja, odnosno zamjena njegovih dijelova.

Primjena propisa o prostornom uređenju

Članak 112.

Na izdavanje građevinske dozvole za građevinu za čije građenje se prema posebnom zakonu ne izdaje lokacijska dozvola u pogledu primjene prostornih planova i drugih propisa na odgovarajući se način primjenjuju odredbe kojima je uređeno izdavanje lokacijske dozvole.

Obuhvat i sadržaj građevinske dozvole

Članak 113.

(1) Građevinska dozvola izdaje se za:

1. građenje cijele građevine
2. izvođenje radova na postojećoj građevini propisanih ovim Zakonom
3. građenje jedne ili više cjelovitih građevina složene građevine (etapa) određenih lokacijskom dozvolom ili
4. jednu ili više faza pojedine građevine određenih lokacijskom dozvolom.

(2) Glavni projekt je sastavni dio građevinske dozvole, a što na njemu mora biti navedeno i ovjeren po tijelu graditeljstva.

Građenje do određenog stupnja dovršenosti

Članak 114.

(1) Na zahtjev investitora građevinska dozvola za građenje zgrade stambene, poslovne ili stambeno-poslovne namjene može se izdati i bez dijela glavnog projekta kojim se daje tehničko rješenje završne obrade ploha podova, zidova i stropova, nenosivih pregradnih zidova, razvoda instalacija pojedinačnoga stambenog, odnosno poslovnog prostora unutar te građevine.

(2) Za dovršetak građenja građevine iz stavka 1. ovoga članka ako se radovima na tom dovršenju ne mijenja usklađenost građevine s utvrđenim lokacijskim uvjetima, potrebno je imati glavni projekt.

(3) Za zgradu za koju je izdana građevinska dozvola iz stavka 1. ovoga članka može se izdati uporabna dozvola ako je izgrađena do stupnja dovršenosti određenog tom građevinskom dozvolom.

Stranke u postupku izdavanja građevinske dozvole

Članak 115.

(1) Stranka u postupku građevinske dozvole je investitor, vlasnik nekretnine za koju se izdaje građevinska dozvola i nositelj drugih stvarnih prava na toj nekretnini te vlasnik i nositelj drugih stvarnih prava na nekretnini koja neposredno graniči s nekretninom za koju se izdaje građevinska dozvola.

(2) Tijelo graditeljstva dužno je stranki, prije izdavanja građevinske dozvole, pružiti mogućnost uvida u spis predmeta radi izjašnjenja (u dalnjem tekstu: uvid u spis predmeta).

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, stranka u postupku izdavanja građevinske dozvole za građenje građevine od interesa za Republiku Hrvatsku ili koju izdaje Ministarstvo je investitor te vlasnik nekretnine za koju se izdaje građevinska dozvola i nositelj drugih stvarnih prava na toj nekretnini.

Poziv za uvid u spis predmeta

Članak 116.

- (1) Ako se građevinska dozvola izdaje za građenje građevine koja neposredno graniči s više od deset nekretnina, stranke se radi uvida u spis predmeta pozivaju javnim pozivom koji se objavljuje na oglasnoj ploči tijela graditeljstva i na njegovim mrežnim stranicama, a upravno tijelo poziv izlaže i na nekretnini za koju se izdaje građevinska dozvola.
- (2) Ako se građevinska dozvola izdaje za građenje građevine koja neposredno graniči s deset nekretnina ili manje, poziv za uvid u spis predmeta dostavlja se strankama osobnom dostavom.
- (3) Javni poziv smatra se dostavljen istekom osmoga dana od dana objave na oglasnoj ploči tijela graditeljstva, čime je ispunjena dužnost iz članka 115. stavka 2. ovoga Zakona.
- (4) Stranka koja se ne odazove javnom pozivu, odnosno pozivu ne može zbog toga tražiti obnovu postupka izdavanja građevinske dozvole.

Članak 117.

- (1) Javni poziv obvezno sadrži:
1. naziv tijela graditeljstva
  2. ime i adresu, odnosno tvrtku investitora
  3. naznaku da se radi o predmetu izdavanja građevinske dozvole
  4. naziv i vrstu građevine i radova za koje se izdaje građevinska dozvola
  5. mjesto i vrijeme na kojemu zainteresirana stranka može izvršiti uvid u spis predmeta i dati izjašnjenje
  6. obavijest da se pozivu može odazvati osobno ili putem svojeg opunomoćenika i
  7. obavijest da se građevinska dozvola može izdati iako se stranka ne odazove pozivu.
- (2) Javni poziv se objavljuje, odnosno izlaže najmanje deset dana prije dana koji je u pozivu određen za uvid.
- (3) Javni poziv se izlaže na građevnoj čestici, odnosno građevini na vidljivom i dostupnom mjestu tako da bude zaštićen od vremenskih prilika, a o čemu službenik upravnog tijela u spisu predmeta sastavlja zabilješku.

Članak 118.

- (1) Osoba koja se odazove pozivu za uvid u spis predmeta dužna je dokazati da ima svojstvo stranke.
- (2) Osobi koja ne dokaže svojstvo stranke odbit će se rješenjem zahtjev za uvid u spis predmeta. Žalba protiv tog rješenja ne zadržava tijek postupka.

Članak 119.

- (1) Stranki koja se odazvala pozivu za uvid u spis tijelo graditeljstva može na njezin zahtjev odrediti rok od najviše osam dana u kojemu je stranka dužna izjasniti se o namjeravanom građenju pisanim putem.
- (2) Ako se stranka ne izjasni u roku iz stavka 1. ovoga članka, smatra se da joj je pružena mogućnost uvida u spis predmeta i da nema primjedbi.
- (3) Ako se stranka iz opravdanih razloga ne može odazvati pozivu za uvid u spis predmeta, uvid može izvršiti i naknadno, ali najkasnije u roku od osam dana od zadnjeg dana određenog u pozivu za uvid, u kojem je slučaju stranka dužna dokazati opravdanost razloga zbog kojih se nije mogla odazvati pozivu.

Dostava građevinske dozvole

Članak 120.

(1) Građevinska dozvola, odnosno rješenje o odbijanju zahtjeva za izdavanje građevinske dozvole dostavlja se:

1. investitoru s glavnim projektom

2. strankama koje su izvršile uvid u spis predmeta ili su se javile tijelu graditeljstva

3. strankama koje nisu izvršile uvid u spis predmeta i nisu se javile tijelu graditeljstva izlaganjem na oglasnoj ploči tijela graditeljstva u trajanju od osam dana.

(2) U slučaju dostave iz stavka 1. podstavka 3. ovoga članka građevinska dozvola, odnosno rješenje smatra se dostavljeno istekom osmoga dana od dana objave na oglasnoj ploči.

(3) Građevinska dozvola dostavlja se bez glavnog projekta na znanje:

1. upravnom tijelu jedinice lokalne samouprave nadležnom za stručne poslove prostornog uređenja

2. upravnom tijelu jedinice lokalne samouprave nadležnom za utvrđivanje komunalnog doprinosa s podacima potrebnim za obračun iznosa tog doprinosa

3. tijelu nadležnom za utvrđivanje vodnog doprinosa s podacima potrebnim za obračun iznosa tog doprinosa.

(4) Građevinska dozvola za građenje građevine koja je bila predmetom postupka procjene utjecaja na okoliš, postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš ili postupka ocjene o prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu prema posebnim propisima, objavljuje se radi upoznavanja javnosti i zainteresirane javnosti na mrežnim stranicama tijela graditeljstva koje je tu dozvolu izdalo najmanje trideset dana.

Građevinska dozvola za pripremne radove

Članak 121.

(1) Izvođenju pripremnih radova za građenje građevine može se pristupiti na temelju pravomoćne, odnosno izvršne građevinske dozvole za građenje te građevine.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, posebna građevinska dozvola potrebna je za pripremne radove koji mogu utjecati na život i zdravlje ljudi ili na stabilnost okolnih građevina i okolnog zemljišta, kao i za građenje privremenih građevina za potrebe organiziranja gradilišta, i to za:

1. asfaltnu bazu, separaciju agregata, tvornicu betona i sl.

2. dalekovod i transformatorsku stanicu koju je potrebno izgraditi radi napajanja gradilišta električnom energijom

3. prijenosne spremnike za smještaj, čuvanje ili držanje eksplozivnih tvari za potrebe gradilišta, osim nadzemnog i podzemnog spremnika ukapljenoga naftnog plina, odnosno nafte zapremnine do 5 m³.

(3) Građevinsku dozvolu iz stavka 2. ovoga članka izdaje tijelo graditeljstva koje je izdalo građevinsku dozvolu za građevinu za koju se organizira gradilište.

(4) Građevinskom dozvolom iz stavka 2. ovoga članka mora se odrediti rok u kojem se privremena građevina mora ukloniti i uspostaviti primjerno stanje na zemljištu.

Komunalni i vodni doprinos

Članak 122.

Investitor je po izvršnosti građevinske dozvole dužan platiti komunalni doprinos i vodni doprinos u skladu s posebnim propisima.

Važenje građevinske dozvole

Članak 123.

(1) Građevinska dozvola prestaje važiti ako investitor ne pristupi građenju u roku od tri godine od dana pravomoćnosti dozvole.

(2) Smatra se da je investitor pristupio građenju u smislu stavka 1. ovoga članka od dana prijave početka građenja.

Rok za dovršenje zgrade

Članak 124.

(1) Zgrada, ovisno o skupini u koju je razvrstana, mora u pogledu vanjskog izgleda i uređenja građevne čestice biti dovršena u sljedećem roku:

1. zgrada 1. skupine u roku od deset godina
2. zgrada 2. i 3. skupine u roku od sedam godina
3. zgrada 4. skupine u roku od pet godina
4. zgrada 5. skupine u roku od tri godine.

(2) Rok iz stavka 1. ovoga članka počinje teći od dana prijave početka građenja.

(3) Rokovi iz stavka 1. ovoga članka ne odnose se na zgrade koje su pojedinačno zaštićeno kulturno dobro.

(4) Izmjena i/ili dopuna građevinske dozvole nije od utjecaja na rokove propisane stavkom 1. ovoga članka.

Izmjena i/ili dopuna građevinske dozvole

Članak 125.

(1) Izvršna, odnosno pravomoćna građevinska dozvola može se po zahtjevu investitora izmijeniti, dopuniti, poništiti i/ili ukinuti.

(2) U postupku donošenja rješenja o izmjeni i/ili dopuni građevinske dozvole na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakona kojima je uređeno izdavanje građevinske dozvole, ako ovim Zakonom nije propisano drugče.

(3) Građevinska dozvola može se po zahtjevu investitora izmijeniti i/ili dopuniti do izdavanja uporabne dozvole.

Članak 126.

(1) Rješenje o izmjeni i/ili dopuni građevinske dozvole za građevinu za čije građenje je izdana lokacijska dozvola kojim se mijenjaju i/ili dopunjavaju lokacijski uvjeti donosi se nakon izmjene i/ili dopune lokacijske dozvole.

(2) Rješenje o izmjeni i/ili dopuni građevinske dozvole za građevinu za koju se prema posebnom zakonu ne izdaje lokacijska dozvola kojim se mijenjaju i/ili dopunjavaju lokacijski uvjeti donosi se u skladu s prostornim planom u skladu s kojim je građevinska dozvola izdana ili u skladu s prostornim planom koji je na snazi u vrijeme donošenja rješenja ako to investitor zatraži.

(3) U postupku donošenja rješenja o izmjeni i/ili dopuni građevinske dozvole pribavlju se samo oni posebni uvjeti, odnosno potvrde glavnog projekta na koje izmjena i/ili dopuna ima utjecaja.

(4) U postupku donošenja rješenja o izmjeni i/ili dopuni građevinske dozvole ne utvrđuju se ponovno činjenice koje su utvrđene u postupku izdavanja dozvole.

Promjena investitora

Članak 127.

(1) Ako se nakon izdavanja građevinske dozvole promijeni investitor, novi investitor je dužan u roku od petnaest dana od dana promjene od tijela graditeljstva zatražiti izmjenu građevinske dozvole u vezi s promjenom imena, odnosno tvrtke investitora.

(2) Novi investitor zahtjevu izmjene građevinske dozvole iz stavka 1. ovoga članka prilaže dokaz pravnog interesa za izdavanje građevinske dozvole ili suglasnost prijašnjeg investitora te dokaz da može biti investitor (koncesija, suglasnost ili drugi akt propisan posebnim propisom) ako se radi o građevini za koju je posebnim zakonom propisano tko može biti investitor.

(3) Bez rješenja o promjeni imena, odnosno tvrtke investitora u građevinskoj dozvoli ne smije se graditi građevina za koju je izdana građevinska dozvola.

(4) Rješenje o promjeni imena, odnosno tvrtke investitora u građevinskoj dozvoli dostavlja se prijašnjem i novom investitoru te građevinskoj inspekciji.

7.2. GRAĐENJE BEZ GRAĐEVINSKE DOZVOLE

Jednostavne i druge građevine i radovi

Članak 128.

(1) Jednostavne i druge građevine i radovi određeni pravilnikom koji donosi ministar grade se, odnosno izvode bez građevinske dozvole.

(2) Građenju građevina i izvođenju radova iz stavka 1. ovoga članka može se pristupiti na temelju glavnog projekta, tipskog projekta za koji je Ministarstvo donijelo rješenje o tipskom projektu, drugog akta, odnosno bez akta ako je to propisano pravilnikom iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Potreba provedbe stručnog nadzora građenja građevina i izvođenja radova određenih pravilnikom iz stavka 1. ovoga članka te obveza prijave početka građenja, odnosno izvođenja istih propisuje se tim pravilnikom.

(4) U projektiranju i građenju građevina te izvođenju radova iz stavka 1. ovoga članka investitor, projektant i izvođač dužni su pridržavati se svih propisa i pravila struke koji se odnose na njihovo građenje te se iste ne smiju projektirati, graditi, odnosno izvoditi ako je to zabranjeno prostornim planom.

Posebni slučajevi građenja

Članak 129.

(1) U slučaju neposrednog ugrožavanja ljudi i dobara od prirodnih nepogoda, ratnih razaranja ili drugih razaranja, zbog opasnosti od tih događaja, za vrijeme i odmah nakon njihova prestanka, bez građevinske dozvole mogu se graditi građevine koje služe sprječavanju djelovanja tih događaja, odnosno otklanjanju štetnih posljedica.

(2) Građevina iz stavka 1. ovoga članka mora se u roku od dvije godine od prestanka djelovanja događaja ukloniti.

(3) U slučaju potrebe trajnog zadržavanja građevine iz stavka 1. ovoga članka za istu se mora ishoditi građevinska dozvola.

Obnavljanje oštećenih građevina

Članak 130.

U slučaju oštećenja građevine djelovanjem događaja iz članka 129. stavka 1. ovoga Zakona građevina se može, neovisno o stupnju oštećenja, vratiti u prvobitno stanje bez građevinske dozvole, u skladu s aktom na temelju kojeg je izgrađena, odnosno projektom postojećeg stanja građevine. U slučaju kada se radi o građevini upisanoj u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske, potrebno je ishoditi dopuštenje prema posebnom zakonu.

7.3. POČETAK GRAĐENJA I GRADILIŠTE

Prijava početka građenja i iskolčenje

Članak 131.

(1) Investitor je dužan tijelu graditeljstva, najkasnije u roku od osam dana prije početka građenja, odnosno nastavka radova pisano prijaviti početak građenja.

(2) U prijavi početka građenja investitor je dužan navesti klasu, urudžbeni broj i datum izdavanja građevinske dozvole, izvođača i nadzornog inženjera te uz prijavu priložiti dokaz da je u katastru formirana građevna čestica, ako se gradi građevina za koju se određuje građevna čestica.

(3) Tijelo graditeljstva dužno je u roku od pet dana od primitka prijave početka građenja o tome obavijestiti Ministarstvo unutarnjih poslova, građevinsku inspekciju, inspekciju rada, upravno tijelo jedinice lokalne samouprave nadležno za utvrđivanje komunalnog doprinosa i tijelo nadležno za utvrđivanje vodnog doprinosa, a građevinsku inspekciju i o tome je li prijava potpuna.

(4) Prije početka građenja investitor je dužan osigurati provedbu iskolčenja građevine.

Odluka o privremenoj zabrani izvođenja radova

Članak 132.

(1) Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave po prethodno pribavljenom mišljenju turističke zajednice općine, odnosno grada može odlukom za određene vrste građevina, na određenim područjima, odrediti razdoblje iduće kalendarske godine i vrijeme u kojemu se ne mogu izvoditi zemljani radovi i radovi na izgradnji konstrukcije građevine.

(2) Odluka iz stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na:

1. građevine, odnosno radove za čije je građenje, odnosno izvođenje utvrđen interes Republike Hrvatske

2. uklanjanje građevina na temelju rješenja građevinske inspekcije ili odluke drugog tijela državne vlasti
3. građenje građevina, odnosno izvođenje radova u godini u kojoj je odluka stupila na snagu.

Uređenje gradilišta

Članak 133.

- (1) Gradilište mora biti uređeno i u skladu s posebnim zakonom, ako ovim Zakonom ili propisom donesenim na temelju ovoga Zakona nije propisano drukčije.
- (2) Privremene građevine i oprema gradilišta moraju biti stabilni te odgovarati propisanim uvjetima zaštite od požara i eksplozije, zaštite na radu i svim drugim mjerama zaštite zdravlja ljudi i okoliša.
- (3) Gradilište mora imati uredene instalacije u skladu s propisima.
- (4) Na gradilištu je potrebno predvidjeti i provoditi mjere:
  1. zaštite na radu te ostale mjere za zaštitu života i zdravlja ljudi u skladu s posebnim propisima
  2. kojima se onečišćenje zraka, tla i podzemnih voda te buka svodi na najmanju mjeru.
- (5) Privremene gradevine izgradene u okviru pripremnih radova, oprema gradilišta, neutrošeni građevinski i drugi materijal, otpad i sl. moraju se ukloniti i dovesti zemljište na području gradilišta i na prilazu gradilišta u uredno stanje prije izdavanja uporabne dozvole.

Članak 134.

- (1) Gradilište mora biti osigurano i ograđeno radi sigurnosti prolaznika i sprječavanja nekontroliranog pristupa ljudi na gradilište.
- (2) Na gradilištu koje se proteže na velikim prostranstvima (željezničke pruge, ceste, dalekovodi i sl.) dijelovi gradilišta koji se ne mogu ogradići moraju biti zaštićeni određenim prometnim znakovima ili označeni na drugi način.
- (3) Ograđivanje gradilišta nije dopušteno na način koji bi mogao ugroziti prolaznike.
- (4) Gradilište mora biti označeno pločom koja obvezno sadrži ime, odnosno tvrtku investitora, projektanta, izvođača i osobe koja provodi stručni nadzor građenja, naziv i vrstu građevine koja se gradi, naziv tijela koje je izdalo građevinsku dozvolu, klasifikacijsku oznaku, urudžbeni broj, datum izdavanja i pravomoćnosti, odnosno izvršnosti te dozvole, datum prijave početka građenja, kao i naznaku da se radi o kulturnom dobru ako se radovi izvode na građevini upisanoj u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske.
- (5) U slučaju prekida građenja investitor je dužan poduzeti mjere radi osiguranja građevine i susjednih građevina, zemljišta i drugih stvari.
- (6) Pobliži sadržaj i izgled ploče kojom se označava gradilište propisuje ministar pravilnikom.

Dokumentacija na gradilištu

Članak 135.

- (1) Izvođač na gradilištu, ovisno o vrsti građevine, odnosno radova, mora imati:
  1. rješenje o upisu u sudski registar, odnosno obrtnicu i suglasnost za obavljanje djelatnosti građenja sukladno posebnom propisu
  2. ugovor o građenju sklopljen između investitora i izvođača
  3. akt o imenovanju glavnog inženjera gradilišta, inženjera gradilišta, odnosno voditelja radova

4. ugovor o stručnom nadzoru građenja sklopljen između investitora i nadzornog inženjera
  5. građevinsku dozvolu s glavnim projektom, odnosno glavni projekt, tipski projekt, odnosno drugi propisani akt za građevine i rade određene pravilnikom iz članka 128. stavka 1. ovoga Zakona
  6. izvedbeni projekt ako je to propisano ovim Zakonom ili ugovoren
  7. izvješće o obavljenoj kontroli glavnog i izvedbenog projekta ako je to propisano
  8. građevinski dnevnik
  9. dokaze o svojstvima ugrađenih građevnih proizvoda u odnosu na njihove bitne značajke, dokaze o sukladnosti ugrađene opreme i/ili postrojenja prema posebnom zakonu, isprave o sukladnosti određenih dijelova građevine temeljnim zahtjevima za građevinu, kao i dokaze kvalitete (rezultati ispitivanja, zapis o provedenim procedurama kontrole kvalitete i dr.) za koje je obveza prikupljanja tijekom izvođenja građevinskih i drugih rada za sve izvedene dijelove građevine i za rade koji su u tijeku određena ovim Zakonom, posebnim propisom ili projektom
  10. elaborat iskolčenja građevine, ako isti nije sastavni dio glavnog projekta, odnosno idejnog projekta i
  11. propisanu dokumentaciju o gospodarenju otpadom sukladno posebnim propisima koji uređuju gospodarenje otpadom.
- (2) Dokumentacija iz stavka 1. ovoga članka mora biti napisana na hrvatskom jeziku latiničnim pismom.
- (3) Dokumentacija iz stavka 1. podstavaka 6., 7., 8. i 9. ovoga članka nakon završetka građenja dužan je trajno čuvati investitor, odnosno vlasnik građevine.

8. UPORABA, EVIDENTIRANJE, ODRŽAVANJE I UKLANJANJE GRAĐEVINA

8.1. UPORABA GRAĐEVINA

Pravne posljedice uporabne dozvole

Članak 136.

- (1) Izgrađena građevina, odnosno rekonstruirana građevina može se početi koristiti, odnosno staviti u pogon te se može donijeti rješenje za obavljanje djelatnosti u toj građevini prema posebnom zakonu, nakon što se za tu građevinu izda uporabna dozvola.
- (2) Stavak 1. ovoga članka ne odnosi se na građevine i rade na postojećoj građevini određene pravilnikom iz članka 128. stavka 1. ovoga Zakona koje nisu namijenjene obavljanju djelatnosti ili se prema posebnim propisima ne evidentiraju u katastru.
- (3) Građevina se rabi samo sukladno njezinoj namjeni.

Zahtjev za izdavanje uporabne dozvole

Članak 137.

- (1) Zahtjev za izdavanje uporabne dozvole podnosi investitor, odnosno vlasnik građevine.
- (2) Zahtjevu za izdavanje uporabne dozvole investitor, odnosno vlasnik građevine prilaže:
1. fotokopiju građevinske dozvole, odnosno primjerak glavnog projekta za građevinu koja se može graditi ili rade koji se mogu izvoditi na temelju glavnog projekta
  2. podatke o sudionicima u gradnji
  3. pisanu izjavu izvođača o izvedenim radovima i uvjetima održavanja građevine

4. završno izvješće nadzornog inženjera o izvedbi građevine
5. izjavu ovlaštenog inženjera geodezije da je građevina izgrađena u skladu s geodetskim projektom, ako se radi o građevini za koju se izrađuje geodetski projekt
6. geodetski elaborat za evidentiranje građevine u katastru ili promjenu podataka o zgradama ili drugim građevinama, ako se radi o građevini za koju se ne izrađuje geodetski projekt, a koja se evidentira u katastru
7. izjavu ovlaštenog inženjera geodezije da je građevina smještena na građevnoj čestici u skladu s elaboratom o iskolčenju, ako se radi o građevini za koju se ne izrađuje geodetski projekt i
8. energetski certifikat zgrade, ako se zahtjev podnosi za zgradu koja mora ispunjavati zahtjeve energetske učinkovitosti.

Stranka u postupku

Članak 138.

Stranka u postupku izdavanja uporabne dozvole je investitor, odnosno vlasnik građevine na čiji je zahtjev pokrenut postupak izdavanja te dozvole.

Tehnički pregled

Članak 139.

- (1) Tehnički pregled obavlja se u svrhu utvrđivanja izgrađenosti građevine u skladu s građevinskom dozvolom, odnosno glavnim projektom za građevinu koja se može graditi ili radove koji se mogu izvoditi na temelju glavnog projekta.
- (2) Investitor, odnosno vlasnik građevine dužan je omogućiti provedbu tehničkog pregleda i na tehničkom pregledu dati na uvid dokumentaciju iz članka 135. stavka 1. ovoga Zakona, a po potrebi i drugu propisanu dokumentaciju.
- (3) Investitor, odnosno vlasnik građevine dužan je predstavniku javnopravnog tijela pozvanom na tehnički pregled koji nije prisustvovao tom pregledu omogućiti pregled građevine i uvid u dokumentaciju iz stavka 1. ovoga članka i nakon tehničkog pregleda, radi davanja mišljenja u propisanom roku.

Članak 140.

- (1) Ministarstvo, odnosno nadležno upravno tijelo dužno je u roku od trideset, odnosno petnaest dana od dana primitka urednog zahtjeva za izdavanje uporabne dozvole obaviti tehnički pregled građevine.
- (2) Na tehnički pregled pozivaju se sudionici u gradnji, javnopravna tijela koja su u postupku lokacijske dozvole, odnosno građevinske dozvole utvrdila posebne uvjete, odnosno izdale potvrdu idejnog ili glavnog projekta i po potrebi neovisni stručnjaci koje odredi tijelo graditeljstva.
- (3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, na tehnički pregled građevine 4. i 5. skupine te građevina i radova određenih pravilnikom iz članka 128. stavka 1. ovoga Zakona poziva se investitor i drugi sudionici u gradnji.
- (4) Pozvani sudionici u gradnji i javnopravna tijela dužni su osigurati sudjelovanje svoga predstavnika na tehničkom pregledu. Tehnički pregled se može održati bez sudjelovanja predstavnika sudionika u gradnji i javnopravnih tijela koji se nisu odazvali pozivu.

Članak 141.

(1) Predstavnici sudionika u gradnji i javnopravnih tijela dužni su surađivati s voditeljem postupka izdavanja uporabne dozvole koji provodi tehnički pregled, a predstavnici sudionika u gradnji dužni su voditelju postupka i predstavnicima javnopravnih tijela dati odgovore i objašnjenja koja od njih zatraže.

(2) O obavljenom tehničkom pregledu sastavlja se zapisnik u koji se obvezno unosi obrazloženo mišljenje predstavnika javnopravnog tijela o izgrađenosti građevine u skladu s građevinskom dozvolom u dijelu koji se odnosi na ispunjavanje uvjeta propisanih posebnim propisom koji je u nadležnosti javnopravnog tijela i/ili posebnim uvjetima koje je to tijelo utvrdilo, a po potrebi i mišljenja, odgovori i objašnjenja sudionika u gradnji i neovisnog stručnjaka s tim u vezi.

(3) Ako predstavnik javnopravnog tijela nije prisustvovao tehničkom pregledu niti je u roku od osam dana od dana određenog za obavljanje tehničkog pregleda dostavio tijelu graditeljstva mišljenje iz stavka 2. ovoga članka, smatrat će se da je mišljenje toga tijela dano te da je građevina izgrađena u skladu s građevinskom dozvolom u dijelu koji se odnosi na ispunjavanje uvjeta propisanih posebnim propisom koji je u nadležnosti javnopravnog tijela i/ili posebnim uvjetima koje je utvrdilo to tijelo.

Članak 142.

(1) Ako se na tehničkom pregledu utvrdi nedostatak zbog kojeg građevina ne ispunjava jedan ili više temeljnih zahtjeva za građevinu, lokacijskih uvjeta ili drugih uvjeta određenih građevinskom dozvolom, odnosno glavnim projektom, a taj se nedostatak može otkloniti bez izmjene i/ili dopune građevinske dozvole, odnosno glavnog projekta, određuje se primjereni rok za otklanjanje takvog nedostatka koji ne može biti duži od devedeset dana.

(2) Investitor je dužan obavijestiti tijelo graditeljstva o otklonjenom nedostatku radi nastavka tehničkog pregleda.

Pokusni rad

Članak 143.

(1) Ako u svrhu izdavanja uporabne dozvole postoji potreba ispitivanja ispunjenja temeljnih zahtjeva za građevinu pokusnim radom, investitor je obvezan početak pokusnog rada prijaviti tijelu graditeljstva te javnopravnom tijelu koje je utvrdilo posebne uvjete s tim u vezi.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka investitor je dužan ispitivanje povjeriti osobi koja za to ispunjava uvjete propisane posebnim propisom.

(3) Prijavi pokusnog rada prilaže se:

1. plan i program ispitivanja temeljnih zahtjeva za građevinu u tijeku pokusnog rada
2. plan i program ispitivanja zadovoljavanja uvjeta priključenja građevine na energetsku infrastrukturu, ako je sukladno posebnom propisu određen posebnim uvjetima
3. usporedne vrijednosti parametara koji se ispituju u pokusnom radu i vrijednosti tolerancije i
4. predviđeni završetak pokusnog rada.

(4) Pokusni rad, temeljni zahtjevi koji se ispituju, vrijeme trajanja pokusnog rada i mjere osiguranja za vrijeme trajanja pokusnog rada moraju biti predviđeni i obrazloženi glavnim projektom.

(5) Vrijeme trajanja pokusnog rada ne može biti duže od godine dana.

Izdavanje uporabne dozvole

Članak 144.

(1) Uporabna dozvola za građevinu izgrađenu, odnosno radove izvedene na temelju građevinske dozvole izdaje se u roku od osam dana od dana obavljenoga tehničkog pregleda ako se utvrdi da:

1. je uz zahtjev za njezino izdavanje priložena propisana dokumentacija
2. je građevina izgrađena u skladu s građevinskom dozvolom, u pogledu ispunjavanja temeljnih zahtjeva za građevinu, lokacijskih uvjeta i drugih uvjeta određenih građevinskom dozvolom
3. je građevina priključena na prometnu površinu i druge građevine i uređaje komunalne ili druge infrastrukture određene građevinskom dozvolom i
4. su privremene građevine izgrađene u okviru pripremnih radova, oprema gradilišta, neutrošeni građevinski i drugi materijal, otpad i sl. uklonjeni, a zemljište na području gradilišta i na prilazu gradilišta dovedeno u uredno stanje.

(2) Uporabna dozvola za građevinu izgradenu, odnosno radove izvedene na temelju glavnog projekta izdaje se u roku od osam dana od dana obavljenoga tehničkog pregleda ako se utvrdi da:

1. je uz zahtjev za njezino izdavanje priložena propisana dokumentacija
2. je građevina izgrađena u skladu s glavnim projektom i
3. građevina svojom namjenom, smještajem i vanjskim mjerama svih nadzemnih i podzemnih dijelova nije protivna prostornom planu u vrijeme izrade glavnog projekta.

Privremena uporabna dozvola

Članak 145.

(1) Za građevinu za koju nema konačnih rezultata ispitivanja u pogledu ocjenjivanja sukladnosti, odnosno dokazivanja kvalitete određenih dijelova građevine, a na tehničkom pregledu je utvrđeno da je građevina izgrađena u skladu s građevinskom dozvolom te da su provedeni svi kontrolni postupci u pogledu ocjenjivanja sukladnosti, odnosno dokazivanja kvalitete određenih dijelova građevine za sve radove tijekom građenja kada je ta obveza propisana ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju ovoga Zakona, posebnim propisima ili određena glavnim projektom, može se izdati privremena uporabna dozvola.

(2) Privremena uporabna dozvola izdaje se na rok koji nije duži od devedeset dana, a istekom tog roka prestaje važiti, a u svrhu nastavka njezina korištenja, rada pogona, evidentiranja u katastru te obavljanje djelatnosti prema posebnom zakonu u toj građevini potrebno je ishoditi uporabnu dozvolu.

Uporabna dozvola za dio građevine

Članak 146.

(1) Uporabna dozvola može se na zahtjev investitora izdati prije dovršetka građenja cijele građevine i za dio građevine:

1. ako je to potrebno radi nastavka i dovršenja građenja (korištenje mosta za pristup gradilištu, trafostanice i dalekovoda za opskrbu energijom i dr.)
  2. ako se određeni dio građevine može početi koristiti prije dovršenja cijele građevine.
- (2) Potreba iz stavka 1. ovoga članka mora biti predviđena glavnim projektom.

Troškovi postupka

Članak 147.

Ako se tehnički pregled obavlja izvan mjesta u kojem se nalazi sjedište ili ispostava tijela graditeljstva, javnopravnog tijela, odnosno adresa druge osobe koja sudjeluje na tehničkom pregledu, investitor je dužan nadoknaditi tijelu graditeljstva, javnopravnom tijelu, odnosno toj osobi putne troškove i dnevnice predstavnika koji su bili na tehničkom pregledu u visini određenoj posebnim propisima.

8.2. EVIDENTIRANJE GRAĐEVINE U KATASTRU I ZEMLJIŠNOJ KNJIZI

Članak 148.

- (1) Katastarski ured evidentira građevinu u katastru ako je za tu građevinu izdana uporabna dozvola.
- (2) Građevinu za koju je na temelju ovoga Zakona izdana uporabna dozvola katastarski ured evidentira u katastru po službenoj dužnosti na temelju geodetskog projekta koji je sastavni dio idejnog projekta koji je sastavni dio lokacijske dozvole, odnosno koji je sastavni dio glavnog projekta koji je sastavni dio građevinske dozvole i izjave ovlaštenog inženjera geodezije da je građevina izgrađena u skladu s tim projektom, odnosno na temelju geodetskog elaborata za evidentiranje građevine u katastru ili promjenu podataka o zgradama ili drugim građevinama, ako se radi o građevini za koju se ne izrađuje geodetski projekt, bez izrade snimaka i elaborata te izdavanja potvrda propisanih posebnih propisima koji uređuju državnu izmjjeru i katastar.
- (3) Tijelo graditeljstva po službenoj dužnosti dostavlja katastarskom uredu izvršnu uporabnu dozvolu te geodetski projekt, ako ga katastarski ured nema, odnosno geodetski elaborat iz stavka 2. ovoga članka.
- (4) Katastarski ured, zajedno s dokumentima propisanim posebnim propisima za upis građevine u zemljišnu knjigu, po službenoj dužnosti dostavlja nadležnom суду obavijest da je za evidentiranje građevine u katastru priložena uporabna dozvola te navodi tijelo graditeljstva koje je dozvolu izdalo te njezinu klasu, urudžbeni broj i datum izdavanja.

Članak 149.

- (1) Nadležni sud prilikom upisa građevine u zemljišnu knjigu po službenoj dužnosti u posjedovnici zemljišne knjige stavlja zabilježbu da je za evidentiranje građevine u katastru priložena uporabna dozvola, navodi tijelo graditeljstva koje je dozvolu izdalo te njezinu klasu, urudžbeni broj i datum izdavanja.
- (2) Stavljanjem zabilježbe iz stavka 1. ovoga članka nadležni sud istodobno po službenoj dužnosti briše zabilježbu iz zemljišne knjige da građevinska i/ili uporabna dozvola nije priložena, ako takva zabilježba postoji.
- (3) Upis zabilježbe iz stavka 1. ovoga članka je dokaz o evidentiranju isprave, a ne o zakonitosti i uporabljivosti građevine.

8.3. ODRŽAVANJE GRAĐEVINE

Članak 150.

- (1) Vlasnik građevine odgovoran je za njezino održavanje.
- (2) Vlasnik građevine dužan je osigurati održavanje građevine tako da se tijekom njezina trajanja očuvaju temeljni zahtjevi za građevinu te unapređivati ispunjavanje temeljnih zahtjeva za građevinu, energetskih svojstava zgrada i nesmetanog pristupa i kretanja u građevini.

(3) U slučaju oštećenja građevine zbog kojeg postoji opasnost za život i zdravlje ljudi, okoliš, prirodu, druge građevine i stvari ili stabilnost tla na okolnom zemljištu, vlasnik građevine dužan je poduzeti hitne mјere za otklanjanje opasnosti i označiti građevinu opasnom do otklanjanja takvog oštećenja.

Članak 151.

Održavanje građevine te poslove praćenja stanja građevine, povremene godišnje pregledе građevine, izradu pregledа poslova za održavanje i unapređivanje ispunjavanja temeljnih zahtjeva za građevine i druge slične stručne poslove vlasnik građevine, odnosno osoba koja obavlja poslove upravljanja građevinama prema posebnom zakonu mora povjeriti osobama koje ispunjavaju uvjete za obavljanje tih poslova propisane posebnim zakonom.

Članak 152.

(1) Uvjete za održavanje i unapređivanje ispunjavanja temeljnih zahtjeva za građevinu, energetskih svojstava zgrada i nesmetanog pristupa i kretanja u građevini te način ispunjavanja i dokumentiranja ispunjavanja ovih zahtjeva i svojstava, propisuje ministar pravilnikom.

(2) Pitanja održavanja građevina koja nisu uređena ovim Zakonom uređuju se posebnim zakonom.

8.4. UKLANJANJE GRAĐEVINA

Članak 153.

(1) Uklanjanju građevine ili njezina dijela može se pristupiti na temelju projekta uklanjanja građevine nakon što je tijelu graditeljstva pisano prijavljen početak radova na uklanjanju građevine.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, projekt uklanjanja građevine nije potreban za uklanjanje građevina i radova određenih pravilnikom iz članka 128. stavka 1. ovoga Zakona ili ako građevinu uklanja građevinska inspekcija na temelju rješenja kojim je naređeno uklanjanje građevine.

(3) Na uklanjanje građevine koja je upisana u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske osim ovoga Zakona primjenjuje se i zakon kojim se uređuje zaštita i očuvanje kulturnih dobara.

(4) Stavci 1., 2. i 3. ovoga članka ne odnosi se na uklanjanje građevine na temelju rješenja građevinskog inspektora donesenog na temelju posebnog zakona.

Članak 154.

(1) U prijavi početka radova na uklanjanju građevine vlasnik je dužan nавести projektanta koji je izradio projekt uklanjanja, oznake tog projekta, izvođača i nadzornog inženjera.

(2) Tijelo graditeljstva dužno je u roku od pet dana od primitka prijave radova na uklanjanju građevine o tome obavijestiti Ministarstvo unutarnjih poslova, građevinsku inspekciju, inspekciju rada, a građevinsku inspekciju i o projektantu i oznakama projekta uklanjanja građevine.

Članak 155.

(1) Prilikom uklanjanja građevina ne smije se utjecati na stabilnost okolnog i drugog zemljišta i/ili ispunjavanje temeljnih zahtjeva drugih građevina niti ugroziti život i zdravlje ljudi ili drugi javni interes, a s građevnim otpadom nastalim uklanjanjem građevine mora se postupati sukladno odredbama ovoga Zakona i posebnog zakona kojim se uređuje gospodarenje otpadom.

(2) Stručni nadzor građenja ne provodi se prilikom uklanjanja građevina određenih pravilnikom iz članka 128. stavka 1. ovoga Zakona ili građevina koje uklanja građevinska inspekcija na temelju rješenja kojim je naređeno uklanjanje građevine, a prilikom uklanjanja drugih građevina ili njihovih dijelova stručni nadzor provodi se samo u odnosu na mehaničku otpornost i stabilnost te očuvanje zdravlja ljudi i zaštite okoliša.

9. NADZOR

Članak 156.

(1) Nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona te zakonitost rada i postupanja upravnih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravnih osoba s javnim ovlastima, ovlaštenih osoba, pravnih osoba koje imaju suglasnost Ministarstva za provedbu programa izobrazbe te pravnih osoba ovlaštenih za kontrolu energetskog certifikata i/ili izvješća o redovitom pregledu sustava grijanja i sustava hlađenja ili klimatizacije u zgradama s tim u vezi provodi Ministarstvo, ako ovim Zakonom nije drugčije propisano.

(2) Nadzor iz stavka 1. ovoga članka koji se odnosi na opće akte provodi se u skladu s planom nadzora koji posebnom odlukom donosi ministar te po traženju pravosudnih tijela.

(3) Nadzor nad provedbom ovoga Zakona u dijelu koji se odnosi na obveze iz članka 24. stavaka 2. i 4. provodi inspekcija nadležna za trgovinu.

Članak 157.

(1) Upravno tijelo i pravna osoba s javnim ovlastima dužni su Ministarstvu u svrhu provedbe nadzora omogućiti pristup njegovu službenom prostoru i dostaviti sve zatražene podatke, dokumente i izvješća u zatraženom roku.

(2) Ako upravno tijelo, odnosno pravna osoba s javnim ovlastima ne postupi po traženju Ministarstva iz stavka 1. ovoga članka, na ispunjenje zatraženog ga se poziva rješenjem.

Članak 158.

(1) Ministarstvo rješenjem naređuje upravnom tijelu i pravnoj osobi s javnim ovlastima otklanjanje nezakonitosti ili nepravilnosti koja se utvrdi u provedbi nadzora te rok za njezino otklanjanje.

(2) Nepostupanje po rješenju iz stavka 1. ovoga članka iz neopravdanog razloga je teška povreda službene dužnosti čelnika upravnog tijela, odnosno pravne osobe s javnim ovlastima.

Članak 159.

(1) Ako upravno tijelo ne postupi po rješenju Ministarstva iz članka 157. stavka 2., odnosno članka 158. stavka 1. ovoga Zakona, na izvršenje će ga se prisiliti novčanom kaznom koja se izriče jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave čije je to upravno tijelo.

(2) Ako pravna osoba s javnim ovlastima ne postupi po rješenju Ministarstva iz članka 157. stavka 2., odnosno članka 158. stavka 1. ovoga Zakona, na izvršenje će je se prisiliti novčanom kaznom.

Članak 160.

(1) Postupak zbog teške povrede službene dužnosti službenika upravnog tijela, pravne osobe s javnim ovlastima te teže povrede dužnosti i ugleda ovlaštenog arhitekta, odnosno ovlaštenog inženjera, propisane ovim Zakonom ili posebnim propisom, uočenog u provedbi nadzora nad provedbom ovoga Zakona, pokreće se po zahtjevu ministra.

(2) Ako se u nadzoru utvrди da je povrijeđen ovaj Zakon i/ili propis donesen na temelju ovoga Zakona, Ministarstvo ima pravo i obvezu podnijeti optužni prijedlog ili kaznenu prijavu.

Članak 161.

U slučaju kada je protiv rješenja Ministarstva pokrenut upravni spor, Ministarstvo može do okončanja spora poništiti ili izmijeniti svoje rješenje zbog onih razloga zbog kojih bi sud mogao poništiti takvo rješenje.

10. PREKRŠAJNE ODREDBE

Prekršaji investitora

Članak 162.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 do 150.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba u svojstvu investitora ako:

1. ne osigura stručni nadzor građenja (članak 49. stavak 3.)
2. je izvođač, a stručni nadzor građenja ne povjeri drugoj osobi koja ispunjava uvjete za obavljanje stručnog nadzora građenja prema posebnom zakonu (članak 50. stavak 1.)
3. pristupi građenju bez pravomoćne, odnosno izvršne građevinske dozvole ili ne gradi u skladu s tom dozvolom (članak 106. stavci 1. i 2.)
4. građenju građevine za koju je lokacijskom dozvolom ili građevinskom dozvolom određeno formiranje građevne čestice pristupi s pravomoćnom, odnosno izvršnom građevinskom dozvolom, a u katastru nije formirana građevna čestica (članak 106. stavak 3.)
5. ne ukloni građevinu iz članka 129. stavka 1. ovoga Zakona u propisanom roku (članak 129. stavak 2.)
6. oštećenu građevinu vrati u prvobitno stanje protivno aktu na temelju kojeg je izgrađena, odnosno projektu postojećeg stanja građevine (članak 130.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu **od 25.000,00 do 50.000,00 kuna** kaznit će se za prekršaj pravna osoba u svojstvu investitora ako:

1. **ne pribavi energetski certifikat zgrade ili njezina dijela prije izdavanja uporabne dozvole** (članak 24. stavak 1.)
2. projektiranje, kontrolu i nostrifikaciju projekata, građenje ili stručni nadzor građenja povjeri osobi koja ne ispunjava uvjete za obavljanje tih djelatnosti prema posebnom zakonu (članak 49. stavak 2.)
3. ne odredi glavnog izvođača radova (članak 55. stavak 2.)
4. ne odredi glavnoga nadzornog inženjera (članak 57. stavak 2.)
5. trajno ne čuva građevinsku dozvolu s glavnim projektom, odnosno glavni projekt (članak 65. stavak 1.)
6. revidentu pravodobno ne omogući provedbu kontrole dijela izvedbenog projekta, odnosno pregled radova (članak 94. stavak 4.)
7. ne zatraži izmjenu građevinske dozvole u vezi s promjenom imena, odnosno tvrtke investitora u propisanom roku (članak 127. stavak 1.)
8. gradi bez glavnog projekta, tipskog projekta ili drugog akta propisanog pravilnikom iz članka 128. stavka 1. ovoga Zakona ili protivno tom projektu, odnosno aktu (članak 128. stavak 2.)
9. ne prijavi početak građenja u propisanom roku (članak 131. stavak 1.)
10. ne ukloni privremenu građevinu, opremu gradilišta, neutrošeni građevinski materijal i otpad prije izdavanja uporabne dozvole (članak 133. stavak 5.)
11. ne poduzme mjere radi osiguranja građevine i susjednih građevina, zemljišta i drugih stvari u slučaju prekida građenja (članak 134. stavak 5.)
12. trajno ne čuva dokumentaciju iz članka 135. stavka 1. podstavaka 5., 7., 8. i 9. ovoga Zakona (članak 135. stavak 3.)
13. koristi građevinu ili njezin dio bez uporabne dozvole (članak 136. stavak 1.)
14. koristi građevinu ili njezin dio protivno njezinoj namjeni (članak 136. stavak 3.)

15. ako ne prijavi početak pokusnog rada (članak 143. stavak 1.)
  16. ispitivanje za vrijeme pokusnog rada povjeri osobi koja ne ispunjava uvjete za obavljanje te djelatnosti prema posebnom zakonu (članak 143. stavak 2.)
  17. započne pokusni rad koji nije predviđen i obrazložen glavnim projektom (članak 143. stavak 4.).
- (3) Novčanom kaznom od 30.000,00 do 45.000,00 kuna kaznit će se investitor fizička osoba za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka, a za prekršaj iz stavka 2. ovoga članka novčanom kaznom od 15.000,00 do 30.000,00 kuna.
- (4) Novčanom kaznom od 15.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj investitor fizička osoba iz članka 50. stavka 2., odnosno stavka 3. ovoga Zakona ako projektira ili provodi stručni nadzor građenja, a ne ispunjava propisane uvjete.
- (5) Novčane kazne iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka u slučaju građenja građevine iz 4. ili 5. skupine umanjuju se za 50 %.

Prekršaji projektanta

Članak 163.

Novčanom kaznom u iznosu od 25.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba u svojstvu projektanta ako:

1. projektirana građevina nije projektirana u skladu s lokacijskom dozvolom, odnosno uvjetima za građenje građevina propisanim prostornim planom, ne ispunjava temeljne zahtjeve za građevinu, zahtjeve propisane za energetska svojstva zgrada ili druge propisane zahtjeve i uvjete (članak 51. stavak 2.)
2. projekt ne sadrži sve propisane dijelove (članak 64. stavak 2.)
3. projekt nije izrađen tako da je onemogućena promjena njihova sadržaja, odnosno zamjena njihovih dijelova (članak 66. stavak 2.)
4. izvedbeni projekt nije izrađen u skladu s glavnim projektom (članak 74. stavak 2.)
5. se na tehnički pregled ne odazove njezin predstavnik (članak 140. stavak 4.).

Članak 164.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 15.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se glavni projektant ako u projektiranju sudjeluje više projektanata, a projekt nije cijelovit i međusobno usklađen (članak 52. stavak 1.).
- (2) Uz kaznu za prekršaj iz članka 163. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona i stavka 1. ovoga članka pravnoj, odnosno fizičkoj osobi koja obavlja poslove projektiranja može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja tih poslova u trajanju od tri do šest mjeseci, a za prekršaj počinjen drugi put uz novčanu kaznu izreći će se navedena mjera u trajanju od šest mjeseci do jedne godine.

Prekršaji u vezi s kontrolom projekta

Članak 165.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 15.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj revident ako:
1. obavlja kontrolu projekata, a nije za to ovlašten (članak 61. stavak 1.)
  2. projekt ili dio projekta za koji je proveo kontrolu i dao pozitivno izvješće ne udovoljava zahtjevima iz ovoga Zakona, posebnih zakona i propisa donesenih na temelju tih zakona, tehničkih specifikacija i pravila struke u pogledu kontroliranog svojstva (članak 63. stavak 1.)

3. obavi kontrolu projekta u čijoj je izradi u cijelosti ili djelomično sudjelovao ili ako je taj projekt u cijelosti ili djelomično izrađen ili nostrificiran u pravnoj osobi u kojoj je zaposlen (članak 63. stavak 3.)

4. ne sastavi pisano izvješće o kontroli projekta i ne ovjerovi dijelove projekta na propisani način (članak 94. stavak 2.)

5. upisom u građevinski dnevnik ne potvrdi provedbu pregleda radova (članak 94. stavak 4.).

(2) Uz kaznu za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka revidentu se može izreći zaštitna mjera oduzimanja ovlaštenja za kontrolu projekata u trajanju od tri do šest mjeseci, a za prekršaj počinjen drugi put uz novčanu kaznu izreći će se navedena mjera u trajanju od šest mjeseci do jedne godine.

Prekršaji u vezi s nostrifikacijom projekata

Članak 166.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 do 150.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja provede nostrifikaciju, a nema zaposlenu osobu koja ima pravo uporabe strukovnog naziva ovlašteni arhitekt ili ovlašteni inženjer (članak 97. stavak 1.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 25.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja provede nostrifikaciju projekta ako projekt ili dio projekta za koji je provedena nostrifikacija i izdana potvrda nije usklađen s hrvatskim propisima i pravilima struke (članak 96. stavak 1.).

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 15.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba koja ima pravo uporabe strukovnog naziva ovlašteni arhitekt ili ovlašteni inženjer za prekršaj iz stavka 2. ovoga članka koja poslove nostrifikacije obavlja u vlastitom ili zajedničkom uredu.

(4) Uz kaznu za prekršaj iz stavaka 2. i 3. ovoga članka osobi koja provede nostrifikaciju može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja poslova nostrifikacije projekata u trajanju od tri do šest mjeseci, a za prekršaj počinjen drugi put uz novčanu kaznu izreći će se navedena mjera u trajanju od šest mjeseci do jedne godine.

Prekršaji izvođača

Članak 167.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 do 150.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba u svojstvu izvođača ako:

1. gradi, a ne ispunjava uvjete za obavljanje djelatnosti građenja prema posebnom zakonu (članak 53. stavak 2.)

2. pristupi građenju bez pravomoćne, odnosno izvršne građevinske dozvole ili ako nije prethodno izvršena prijava građenja (članak 53. stavak 3.)

3. ne gradi u skladu s građevinskom dozvolom ili tehničkim propisima (članak 54. stavak 1.)

4. radove ne izvodi tako da ispunjavaju temeljne zahtjeve za građevinu (članak 54. stavak 1. podstavak 2.)

5. zbog propusta u građenju ne budu ispunjeni zahtjevi propisani za energetska svojstva zgrada (članak 54. stavak 1. podstavak 2.)

6. građevni i drugi proizvodi ili postrojenja koje ugrađuje u građevinu ne ispunjavaju zahtjeve propisane ovim Zakonom i posebnim propisima (članak 54. stavak 1. podstavak 3.).

(2) Uz novčanu kaznu za prekršaj iz stavka 1. podstavaka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju od tri do šest mjeseci, a za prekršaj počinjen drugi put uz novčanu kaznu izreći će se i mjera zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju od šest mjeseci do jedne godine.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 30.000,00 do 45.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba u svojstvu izvođača za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Uz novčanu kaznu iz stavka 3. ovoga članka izreći će se zaštitna mjera iz stavka 2. ovoga članka.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 25.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba u svojstvu izvođača ako:

1. prilikom građenja povjeri izvođenje građevinskih radova i drugih poslova osobama koje ne ispunjavaju propisane uvjete za izvođenje tih radova, odnosno obavljanje poslova (članak 54. stavak 1. podstavak 1.)

2. ne osigura dokaze o sukladnosti ugrađenih građevnih proizvoda, dokaze o sukladnosti ugrađenog postrojenja prema posebnom zakonu, isprave o sukladnosti određenih dijelova građevine temeljnim zahtjevima za građevinu i od ovlaštenih tijela izdane dokaze kvalitete (članak 54. stavak 1. podstavak 4.)

3. ne sastavi pisani izjavu o izvedenim radovima i uvjetima održavanja građevine (članak 54. stavak 1. podstavak 7.)

4. ne gradi u skladu s glavnim projektom, drugim propisanim aktom ili ovim Zakonom (članak 54. stavak 2.)

5. ne imenuje inženjera gradilišta, odnosno voditelja radova (članak 55. stavak 1.)

6. imenuje glavnog inženjera gradilišta, inženjera gradilišta ili voditelja radova koji ne ispunjavaju propisane uvjete (članak 55. stavak 5.)

7. pristupi građenju građevina i izvođenju radova iz članka 128. stavka 1. ovoga Zakona bez glavnog projekta, tipskog projekta za koji je Ministarstvo donijelo rješenje o tipskom projektu, odnosno drugog propisanog akta (članak 128. stavak 2.)

8. gradi protivno odluci predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave iz članka 132. stavka 1. ovoga Zakona

9. ne predvidi ili ne provodi potrebne mjere na gradilištu (članak 133. stavak 4.)

10. ne raščisti i ne uredi gradilište i neposredni okoliš po završetku građenja (članak 133. stavak 5.)

11. ne osigura, ne ogradi ili ne zaštiti gradilište (članak 134. stavci 1. i 2.)

12. gradilište ne označi pločom (članak 134. stavak 4.)

13. na gradilištu nema propisanu dokumentaciju (članak 135. stavak 1.)

14. se na tehnički pregled ne odazove njezin predstavnik (članak 140. stavak 4.).

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 15.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba u svojstvu izvođača za prekršaj iz stavka 5. ovoga članka.

(7) Uz novčanu kaznu za prekršaj iz stavka 5. podstavaka 1., 5., 10., 12., 13. i 14. ovoga članka pravnoj i fizičkoj osobi u svojstvu izvođača može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju od tri do šest mjeseci, a za prekršaj počinjen drugi put uz novčanu kaznu izreći će se i mjera zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju od šest mjeseci do jedne godine.

(8) Novčanom kaznom u iznosu od 15.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. podstavaka 2., 3., 4., 5. i 6. i stavka 5. podstavaka 4., 7., 10., 11., 12., 13. i 14. ovoga članka glavni inženjer gradilišta, inženjer gradilišta, odnosno voditelj radova.

Prekršaji nadzornog inženjera

Članak 168.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 do 150.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja provodi stručni nadzor ako:

1. je nadzorni inženjer, odnosno glavni nadzorni inženjer zaposlenik osobe koja je izvođač radova na istoj građevini (članak 56. stavak 2.)

2. građenje nije u skladu s građevinskom dozvolom, glavnim projektom, odnosno ovim Zakonom i posebnim propisima ili se gradi bez građevinske dozvole, odnosno glavnog projekta (članak 58. stavak 1. podstavak 1.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 30.000,00 do 45.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba u svojstvu nadzornog inženjera koja poslove stručnog nadzora građenja obavlja u vlastitom ili zajedničkom uredu za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 25.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba registrirana za poslove stručnog nadzora građenja ako:

1. ne utvrdi da izvođač, odnosno odgovorna osoba koja vodi građenje ili pojedine radove ne ispunjava uvjete propisane posebnim zakonom (članak 58. stavak 1. podstavak 2.)

2. ne utvrdi je li iskolčenje građevine provela osoba ovlaštena za obavljanje poslova državne izmjere i katastra nekretnina prema posebnom propisu (članak 58. stavak 1. podstavak 3.)

3. ne odredi provedbu ispitivanja određenih dijelova građevine u svrhu provjere, odnosno dokazivanja temeljnih zahtjeva za građevinu i/ili drugih zahtjeva, odnosno uvjeta predviđenih glavnim projektom ili izvješćem o obavljenoj kontroli projekta (članak 58. stavak 1. podstavak 4.)

4. bez odgađanja ne upozna o svim nedostacima i nepravilnostima koje uoči tijekom građenja investitora te građevinsku i druge inspekcije o poduzetim mjerama (članak 58. stavak 1. podstavak 5.)

5. ne sastavi završno izvješće o izvedbi građevine (članak 58. stavak 1. podstavak 6.)

6. ne upiše način otklanjanja nedostataka, odnosno nepravilnosti u građevinski dnevnik (članak 58. stavak 3.)

7. se na tehnički pregled ne odazove njezin predstavnik (članak 140. stavak 4.).

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 15.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba u svojstvu nadzornog inženjera koja poslove stručnog nadzora građenja obavlja u vlastitom ili zajedničkom uredu za prekršaj iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Uz kaznu za prekršaj iz stavaka 1. i 3. ovoga članka osobi koja obavlja stručni nadzor može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja poslova stručnog nadzora u trajanju od tri do šest mjeseci, a za prekršaj počinjen drugi puta uz novčanu kaznu izreći će se navedena mjera u trajanju od šest mjeseci do jedne godine.

Članak 169.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 15.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se nadzorni inženjer i glavni nadzorni inženjer ako obavlja poslove stručnog nadzora, a istodobno je zaposlen kod izvođača radova (članak 56. stavak 2.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 15.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj glavni nadzorni inženjer ako stručni nadzor građenja nije cijelovit i međusobno usklađen i/ili ako o tome ne sastavi završno izvješće (članak 57. stavak 3.).

(3) Uz kaznu za prekršaj iz stavaka 1. i 2. ovoga članka osobi koja obavlja stručni nadzor može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja poslova provedbe stručnog nadzora u trajanju od tri do šest mjeseci, a za prekršaj počinjen drugi puta uz novčanu kaznu izreći će se navedena mjera u trajanju od šest mjeseci do jedne godine.

Prekršaji vlasnika građevine

Članak 170.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 30.000,00 do 45.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba kao vlasnik građevine ako pristupi uklanjanju ili ukloni građevinu ili njezin dio bez projekta uklanjanja ili ako tijelu graditeljstva nije pisano prijavljen početak radova na uklanjanju građevine (članak 153. stavak 1.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 25.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba kao vlasnik građevine ako:

1. rabi ili stavi u pogon građevinu bez uporabne dozvole (članak 136. stavak 1.)
2. rabi građevinu suprotno njezinoj namjeni (članak 136. stavak 3.)
3. ne osigura održavanje građevine tako da se tijekom njezina trajanja očuvaju temeljni zahtjevi za građevinu te unapređuje ispunjavanje temeljnih zahtjeva za građevinu, energetskih svojstava zgrada i nesmetanog pristupa i kretanja u građevini (članak 150. stavak 2.)
4. ne poduzme hitne mjere za otklanjanje opasnosti i ne označi građevinu opasnom u slučaju oštećenja građevine (članak 150. stavak 3.).

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 15.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se vlasnik građevine fizička osoba za prekršaj iz stavaka 1. i 2. ovoga članka.

Članak 171.

(1) Novčanom kaznom u iznosu **od 15.000,00 do 30.000,00 kuna** kaznit će se za prekršaj **pravna osoba kao vlasnik zgrade** ako:

1. ne pribavi energetski certifikat zgrade ili njezina posebnog dijela prije prodaje, iznajmljivanja, davanja u zakup ili davanja na leasing (članak 24. stavak 2. podstavak 1.)
2. kupcu, najmoprimcu, zakupcu, odnosno primatelju leasinga ne predaje energetski certifikat ili njegovu fotokopiju (članak 24. stavak 2. podstavak 2.)
3. u oglasima za prodaju, iznajmljivanje, davanje u zakup ili davanje na leasing koji se objavljuje u medijima ne izrazi energetsko svojstvo zgrade ili njezina posebnog dijela (članak 24. stavak 2. podstavak 4.)
4. javno ne izloži energetski certifikat zgrade za koju je izlaganje energetskog certifikata propisano ovim Zakonom (članak 25. stavci 1. i 2.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu **od 5.000,00 do 10.000,00 kuna** kaznit će se vlasnik zgrade fizička osoba za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 15.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ovlašteni posrednik u prometu nekretnina ako u oglasu o prodaji, iznajmljivanju, davanju na leasing ili u zakup koji se objavljuje u medijima ne navede energetski razred zgrade, odnosno njezinog posebnog dijela (članak 24. stavak 4.).

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se ovlašteni posrednik u prometu nekretnina fizička osoba za prekršaj iz stavka 3. ovoga članka.

Prekršaji osoba ovlaštenih za energetsko certificiranje i energetski pregled zgrade te ovlaštenih za neovisnu kontrolu energetskog certifikata i izvješća o redovitom pregledu sustava grijanja i sustava hlađenja ili klimatizacije u zgradama

Članak 172.

(1) Novčanom kaznom u iznosu **od 30.000,00 do 45.000,00 kuna** kaznit će se za prekršaj pravna osoba ovlaštena za energetsko certificiranje i energetski pregled zgrade ako:

1. poslove za koje je ovlaštena ne obavlja stručno, samostalno, neovisno ili nepristrano (članak 33. stavak 1.)
2. energetski certifikat, energetski pregled zgrade ili redoviti pregled sustava grijanja i sustava hlađenja ili klimatizacije u zgradama ne izradi točno i u skladu s važećim propisima i pravilima struke (članak 33. stavak 2.)
3. ne vodi evidenciju o izdanim energetskim certifikatima, obavljenim energetskim pregledima zgrade i redovitim pregledima sustava grijanja i sustava hlađenja ili klimatizacije u zgradama (članak 33. stavak 3. podstavak 1.)
4. ne dostavlja Ministarstvu izdane energetske certifikate, izvješća o energetskim pregledima zgrada ili redovitim pregledima sustava grijanja i sustava hlađenja ili klimatizacije u zgradama (članak 33. stavak 3. podstavak 2.)
5. ne čuva propisanu dokumentaciju najmanje deset godina (članak 33. stavak 3. podstavak 3.)
6. ne obavijesti Ministarstvo o svakoj promjeni koja se odnosi na uvjete izdavanja ovlaštenja u roku od osam dana od nastale promjene (članak 33. stavak 4.)
7. izda energetski certifikat, obavi energetski pregled zgrade ili redoviti pregled sustava grijanja i sustava hlađenja ili klimatizacije unatoč zabrani iz članka 34. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 30.000,00 do 45.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ovlaštena za neovisnu kontrolu energetskog certifikata i izvješća o redovitom pregledu sustava grijanja i sustava hlađenja ili klimatizacije u zgradama ako:

1. po nalogu Ministarstva ne provodi neovisni sustav kontrole (članak 40. stavak 1.)
2. poslove neovisnog sustava kontrole ne obavlja stručno, samostalno, neovisno ili nepristrano (članak 43. stavak 1.)
3. ne vodi evidenciju o provedenim kontrolama (članak 43. stavak 2. podstavak 1.)
4. ne čuva propisanu dokumentaciju najmanje 10 godina (članak 43. stavak 2. podstavak 2.)
5. ne dostavlja Ministarstvu izvješća o obavljenoj kontroli (članak 43. stavak 2. podstavak 3.)
6. obavi kontrolu energetskog certifikata i izvješća o redovitom pregledu sustava grijanja i sustava hlađenja ili klimatizacije u zgradama u čijoj je izradi sudjelovala ili ako je zaposlena u pravnoj osobi koja ih je izdala (članak 44.).

(3) Novčanom kaznom u iznosu **od 15.000,00 do 30.000,00 kuna** kaznit će se **fizička osoba u svojstvu ovlaštene osobe za prekršaj** iz stavka 1. ovoga članka.

11. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

11.1. ZAPOČETI POSTUPCI, IZDANI AKTI I PRIMJENA PROPISA

Započeti postupci

Članak 173.

(1) Postupci započeti po odredbama Zakona o prostornom uređenju i gradnji (»Narodne novine«, br. 76/07., 38/09., 55/11., 90/11., 50/12. i 55/12.) do stupanja na snagu ovoga Zakona koji se odnose na gradnju i donošenje rješenja za obavljanje djelatnosti prema posebnom zakonu, na evidentiranje građevina u katastru i zemljišnim knjigama te na stavljanje zabilježbi u zemljišnoj knjizi dovršit će se po odredbama tog Zakona i propisa donesenih na temelju tog Zakona.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, postupci pokrenuti po članku 330. stavku 3. i članku 333. stavku 1. Zakona o prostornom uređenju i gradnji (»Narodne novine«, br. 76/07., 38/09., 55/11., 90/11., 50/12. i 55/12.) do stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se kao postupci iz članaka 184. i 185., odnosno članaka 182. i 183. ovoga Zakona, ako se tome ne protivi podnositelj zahtjeva.

(3) Postupci započeti po odredbama Zakona o postupanju i uvjetima gradnje radi poticanja ulaganja (»Narodne novine«, br. 69/09., 128/10., 136/12. i 76/13.) dovršit će se po odredbama tog Zakona.

(4) Iznimno od stavaka 1. i 3. ovoga članka, u postupcima donošenja rješenja o uvjetima građenja i rješenja za građenje koji se dovršavaju po odredbama Zakona o prostornom uređenju i gradnji (»Narodne novine«, br. 76/07., 38/09., 55/11., 90/11., 50/12. i 55/12.), odnosno odredbama Zakona o postupanju i uvjetima gradnje radi poticanja ulaganja (»Narodne novine«, br. 69/09., 128/10., 136/12. i 76/13.) primjenjuje se dokument prostornog uređenja koji je važio u vrijeme podnošenja zahtjeva za izdavanje tog rješenja, ako je to povoljnije za investitora.

(5) Postupci započeti po odredbama Zakona o učinkovitom korištenju energije u neposrednoj potrošnji (»Narodne novine«, br. 152/08., 55/12. i 101/13.) završit će se po odredbama tog Zakona i propisa donesenih na temelju tog Zakona.

Članak 174.

(1) Za građevine upisane u zemljišnu knjigu do dana stupanja na snagu ovoga Zakona i za građevine za koje je katastarski ured nadležnom sudu do tog dana posao dokumente propisane posebnim propisima za upis građevine u zemljišnu knjigu nadležni sud, na zahtjev vlasnika građevine, u posjedovnici zemljišne knjige stavlja zabilježbu da je priložen akt za uporabu građevine koja je upisana u zemljišnoj knjizi, odnosno koja se u istu upisuje, uz navođenje naziva i oznake tog akta, odnosno uz navođenje oznake potvrde nadležnoga upravnog tijela da se za uporabu građevine ne izdaje akt za uporabu.

(2) Vlasnik građevine uz zahtjev iz stavka 1. ovoga članka prilaže odgovarajući akt za uporabu građevine, odnosno potvrdu nadležnoga upravnog tijela da se za uporabu građevine ne izdaje akt za uporabu.

(3) Stavljanjem zabilježbe iz stavka 1. ovoga članka nadležni sud istodobno po službenoj dužnosti briše zabilježbu iz zemljišne knjige da građevinska i/ili uporabna dozvola nije priložena, ako takva zabilježba postoji.

Članak 175.

(1) Akt za uporabu građevine u smislu članka 174. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona je svaki akt za uporabu građevine, akt kojim je građevina ozakonjena te akt, odnosno dokumenti kojima se nezakonito izgrađena građevina izjednačava sa zakonito izgrađenom građevinom, izdan, odnosno pribavljen na temelju zakona koji je važio prije stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Akti za uporabu građevine su uporabna dozvola, potvrda upravnog tijela da mu je dostavljeno završno izvješće nadzornog inženjera, uvjerenje za uporabu, pravomoćna građevinska dozvola, odnosno drugi odgovarajući akt izdan do 19. lipnja 1991. s potvrdom građevinske inspekcije da nije u tijeku postupak građevinske inspekcije i dozvola za upotrebu.

(3) Akti za ozakonjenje su rješenje o izvedenom stanju i potvrda izvedenog stanja.

(4) Akti kojima se nezakonito izgrađena građevina izjednačava sa zakonito izgrađenom građevinom su uvjerenje katastarskog ureda, odnosno Središnjeg ureda Državne geodetske uprave da je zgrada izgrađena do 15. veljače 1968. i uvjerenje upravnog tijela da je zgrada izgrađena do 15. veljače 1968.

(5) Dokumenti kojima se nezakonito izgrađena građevina izjednačava sa zakonito izgrađenom građevinom su dokumenti iz članka 332. stavaka 1., 2. i 3. Zakona o prostornom uređenju i gradnji (»Narodne novine«, br. 76/07., 38/09., 55/11., 90/11., 50/12. i 55/12.).

(6) Akti i dokumenti iz stavka 1. ovoga članka smatraju se uporabnom dozvolom u smislu ovoga Zakona.

Lokacijska dozvola

Članak 176.

Za građenje građevine za koju je izdana lokacijska dozvola na temelju zakona koji je važio prije stupanja na snagu ovoga Zakona izdaje se građevinska dozvola na temelju ovoga Zakona, ako to zatraži investitor i ako lokacijska dozvola nije prestala važiti.

Građenje i uporabna dozvola

Članak 177.

(1) Građenje započeto na temelju građevinske dozvole ili drugog akta izdanog na temelju ranije važećeg zakona dovršit će se po odredbama zakona na temelju kojega je izdana dozvola, odnosno drugi akt i drugih propisa koji su važili u to vrijeme.

(2) Za građevinu izgrađenu po ranijim važećim propisima u postupku izdavanja uporabne dozvole utvrđuje se je li građevina izgrađena u skladu s građevinskom dozvolom i propisima koji su važili u vrijeme kad je izdana građevinska dozvola za tu građevinu.

(3) Postojeća građevina za koju nije izdana uporabna dozvola, a koja je rekonstruirana na temelju građevinske dozvole ili drugog akta za građenje, odnosno za čiji je nezakonito rekonstruirani dio izdano rješenje o izvedenom stanju ili potvrda izvedenog stanja na temelju Zakona o prostornom uređenju i gradnji (»Narodne novine«, br. 76/07., 38/09., 55/11. i 90/11.), rješenje o izvedenom stanju na temelju Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama (»Narodne novine«, br. 90/11.) ili rješenje o izvedenom stanju za završenu zgradu na temelju Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama (»Narodne novine«, br. 86/12.), smatra se u smislu ovoga Zakona građevinom za koju je izdana uporabna dozvola.

Rješenje o uvjetima građenja, potvrda glavnog projekta i građevinska dozvola

Članak 178.

Odredbe ovoga Zakona kojima se uređuje izmjena, dopuna i ukidanje građevinske dozvole na odgovarajući se način primjenjuju na izmjenu, dopunu i ukidanje i/ili poništavanje građevinske dozvole, potvrde glavnog projekta, rješenja o uvjetima građenja i rješenja za građenje izdanih, odnosno donesenih na temelju zakona koji je važio prije stupanja na snagu ovoga Zakona.

Načelna suglasnost i načelna dozvola

Članak 179.

(1) Načelna suglasnost izdana na temelju ranije važećeg zakona u skladu s kojom do dana stupanja na snagu ovoga Zakona nije izdana niti jedna građevinska dozvola prestaje važiti danom stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Načelna dozvola izdana na temelju ranije važećih zakona na temelju koje nije u roku od pet godina od dana njezine pravomoćnosti podnesen zahtjev za izdavanje barem jedne građevinske dozvole odnosno potvrde glavnog projekta prestaje važiti.

Rješenja Ministarstva

Članak 180.

U slučaju u kojem je protiv rješenja Ministarstva donesenog na temelju Zakona o gradnji (»Narodne novine«, br. 175/03. i 100/04.), odnosno Zakona o prostornom uređenju i gradnji (»Narodne novine«, br. 76/07., 38/09., 55/11., 90/11., 50/12. i 55/12.) ili donesenog u vezi s tim Zakonom pokrenut upravni spor, Ministarstvo može do okončanja spora poništiti ili izmijeniti svoje rješenje zbog onih razloga zbog kojih bi sud mogao poništiti takvo rješenje.

Primjena posebnih propisa

Članak 181.

(1) Posebni uvjeti, mišljenja, potvrde, suglasnosti, odobrenja, rješenja i drugi akti javnopravnih tijela koji se prema posebnim propisima donesenim do stupanja na snagu ovoga Zakona moraju pribaviti u postupku izdavanja lokacijske dozvole, rješenja o uvjetima građenja, potvrde glavnog projekta ili građevinske dozvole, odnosno prije njihova izdavanja utvrđuju se kao posebni uvjeti prema ovome Zakonu prije podnošenja zahtjeva za izdavanje građevinske dozvole za građevinu za čije građenje nije izdana lokacijska dozvola, odnosno tijekom izdavanja te građevinske dozvole.

(2) Posebni uvjeti, mišljenja, potvrde, suglasnosti, odobrenja, rješenja, posebni uvjeti koji se utvrđuju u postupku procjene utjecaja na okoliš i u postupku ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu i drugi akti javnopravnih tijela koji se prema posebnim propisima donesenim do stupanja na snagu ovoga Zakona moraju pribaviti u postupku izdavanja, rješenja o uvjetima građenja, potvrde glavnog projekta ili građevinske dozvole, odnosno prije njihova izdavanja ne pribavljuju se u svrhu izdavanja građevinske dozvole za građevinu za čije građenje je izdana lokacijska dozvola, već umjesto njih javnopravno tijelo koje je utvrdilo posebne uvjete određene lokacijskom dozvolom izdaje potvrdu glavnog projekta prema ovom Zakonu.

(3) Stavak 1. ovoga članka ne odnosi se na posebne uvjete koji se utvrđuju u postupku procjene utjecaja na okoliš i u postupku ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu.

11.2. UPORABNA DOZVOLA ZA ODREĐENE GRAĐEVINE

Gradijanica izgrađena na temelju akta za građenje izdanog do 1. listopada 2007.

Članak 182.

(1) Za građevinu izgrađenu na temelju građevinske dozvole, odnosno drugog odgovarajućeg akta za građenje nadležnog tijela izdane do 1. listopada 2007. tijelo graditeljstva može na zahtjev stranke, umjesto uporabne dozvole, izdati uporabnu dozvolu za građevinu izgrađenu na temelju akta za građenje izdanog do 1. listopada 2007.

(2) Uz zahtjev za donošenje dozvole iz stavka 1. ovoga članka podnositelj zahtjeva prilaže građevinsku dozvolu, odnosno drugi akt iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Dozvola iz stavka 1. ovoga članka izdaje se ako je građevina izgrađena u skladu s građevinskom dozvolom, odnosno drugim odgovarajućim aktom nadležnog tijela u pogledu namjene, vanjskih mjera svih nadzemnih i podzemnih dijelova građevine, oblika i veličina građevne čestice i smještaja građevine na građevnoj čestici, odnosno unutar obuhvata zahvata u prostoru.

(4) Dozvola iz stavka 1. ovoga članka može se izdati i za dio građevine.

(5) Stavci 1., 2., 3. i 4. ovoga članka ne odnose se na građevine za čije je građenje građevinsku dozvolu izdalo Ministarstvo, odnosno središnje tijelo državne uprave nadležno za graditeljstvo.

Članak 183.

Izreka uporabne dozvole za građevinu izgrađenu na temelju građevinske dozvole, odnosno drugog odgovarajućeg akta za građenje nadležnog tijela izdanog do 1. listopada 2007. sadrži:

1. utvrđenje da je građevina u pogledu namjene, vanjskih mjera svih nadzemnih i podzemnih dijelova građevine, oblika i veličina građevne čestice i smještaja građevine na građevnoj čestici, odnosno unutar obuhvata zahvata u prostoru izgrađena u skladu građevinskom dozvolom, odnosno drugim odgovarajućim aktom nadležnog tijela

2. naziv, oznaku i datum izdavanja dozvole, odnosno akta iz podstavka 1. ovoga članka

3. naziv građevine, ime katastarske općine i broj jedne ili više katastarskih čestica na kojima je građevina izgrađena i

4. napomenu da ispitivanje ispunjavanja temeljnih zahtjeva za građevinu te drugih uvjeta i zahtjeva, osim lokacijskih uvjeta iz podstavka 1. ovoga stavka, nije prethodilo izdavanju dozvole.

Građevina izgrađena do 15. veljače 1968.

Članak 184.

(1) Građevina izgrađena do 15. veljače 1968. smatra se izgrađenom na temelju pravomoćne građevinske dozvole.

(2) Vrijeme izgradnje građevine iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se uporabnom dozvolom za građevinu izgrađenu do 15. veljače 1968. koju po zahtjevu stranke izdaje tijelo graditeljstva.

(3) Uz zahtjev za izdavanje dozvole iz stavka 2. ovoga članka podnositelj zahtjeva prilaže:

1. kopiju katastarskog plana za katastarsku česticu na kojoj je građevina izgrađena i

2. dokaze kojima raspolaže da je građevina izgrađena do 15. veljače 1968.

(4) Tijelo graditeljstva vrijeme izgradnje građevine iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje uvidom u Državnu snimku iz zraka učinjenu prije 15. veljače 1968. ili drugu odgovarajuću službenu kartografsku podlogu Državne geodetske uprave te po potrebi izvođenjem drugih dokaza.

Članak 185.

Izreka uporabne dozvole za građevinu izgrađenu do 15. veljače 1968. sadrži:

1. utvrđenje da je građevina izgrađena do 15. veljače 1968.

2. naziv građevine, ime katastarske općine i broj jedne ili više katastarskih čestica na kojima je građevina izgrađena

3. podatke o građevini, s obzirom na način smještaja na katastarskoj čestici, odnosno česticama, namjenu građevine, broj i vrstu etaža te vanjsku veličinu svih nadzemnih i podzemnih dijelova građevine (visinu, dužinu i širinu) i

4. napomenu da ispitivanje ispunjavanja temeljnih zahtjeva za građevinu, lokacijskih uvjeta te drugih uvjeta i zahtjeva nije prethodilo izdavanju dozvole.

Gradićina izgrađena, rekonstruirana, obnovljena ili sanirana u provedbi propisa o obnovi, odnosno propisa o područjima posebne državne skrbi

Članak 186.

(1) Građevina izgrađena, rekonstruirana, obnovljena ili sanirana u provedbi propisa o obnovi ili propisa o područjima posebne državne skrbi smatra se izgrađenom, odnosno rekonstruiranom na temelju pravomoćne građevinske dozvole ako tijelo graditeljstva za tu građevinu izda uporabnu dozvolu za građevinu izgrađenu, rekonstruiranu, obnovljenu ili saniranu u provedbi propisa o obnovi, odnosno propisa o područjima posebne državne skrbi.

(2) Uz zahtjev za izdavanje dozvole iz stavka 1. ovoga članka podnositelj zahtjeva prilaže:

1. kopiju katastarskog plana za katastarsku česticu na kojoj je građevina izgrađena i

2. dokaz da je građenje, rekonstrukcija, obnova, odnosno sanacija građevine provedena u sklopu provedbe propisa o obnovi ili propisa o područjima posebne državne skrbi (ugovor o kreditu, ugovor o obnovi, akt tijela državne vlasti, zapisnik o primopredaji građevine i drugo).

Članak 187.

(1) Uporabna dozvola za građevinu izgrađenu, rekonstruiranu, obnovljenu ili saniranu u provedbi propisa o obnovi, odnosno propisa o područjima posebne državne skrbi izdaje se nakon provedenog očevida na licu mesta ako su uz zahtjev priloženi propisani dokumenti.

(2) Izreka uporabne dozvole iz stavka 1. ovoga članka sadrži:

1. utvrđenje da je građevina izgrađena, rekonstruirana, obnovljena, odnosno sanirana u provedbi propisa o obnovi, odnosno propisa o područjima posebne državne skrbi

2. naziv građevine, ime katastarske općine i broj jedne ili više katastarskih čestica na kojima je građevina izgrađena

3. podatke o građevini s obzirom na način smještaja na katastarskoj čestici, odnosno česticama, namjenu građevine, broj i vrstu etaže te vanjsku veličinu svih nadzemnih i podzemnih dijelova građevine (visinu, dužinu i širinu) i

4. napomenu da ispitivanje ispunjavanja temeljnih zahtjeva za građevinu, lokacijskih uvjeta te drugih uvjeta i zahtjeva nije prethodilo izdavanju dozvole.

Gradićina koju je Republika Hrvatska stekla u svrhu stambenog zbrinjavanja

Članak 188.

(1) Građevina koju je Republika Hrvatska kupila u svrhu stambenog zbrinjavanja smatra se izgrađenom na temelju pravomoćne građevinske dozvole ako tijelo graditeljstva za tu građevinu izda uporabnu dozvolu za građevinu kupljenu u svrhu stambenog zbrinjavanja.

(2) Uz zahtjev za izdavanje dozvole iz stavka 1. ovoga članka podnositelj zahtjeva prilaže:

1. kopiju katastarskog plana za katastarsku česticu na kojoj je građevina izgrađena i

2. potvrdu Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama kojom se potvrđuje da je građevina kupljena u svrhu stambenog zbrinjavanja.

Članak 189.

(1) Uporabna dozvola za građevinu koju je Republika Hrvatska kupila u svrhu stambenog zbrinjavanja izdaje se nakon provedenog očevida na licu mjesta ako su uz zahtjev priloženi propisani dokumenti.

(2) Izreka uporabne dozvole iz stavka 1. ovoga članka sadrži:

1. utvrđenje da je građevinu kupila Republika Hrvatska u svrhu stambenog zbrinjavanja

2. naziv građevine, ime katastarske općine i broj jedne ili više katastarskih čestica na kojima je građevina izgrađena

3. podatke o građevini, s obzirom na način smještaja na katastarskoj čestici, odnosno česticama, namjenu građevine, broj i vrstu etaže te vanjsku veličinu svih nadzemnih i podzemnih dijelova građevine (visinu, dužinu i širinu) i

4. napomenu da ispitivanje ispunjavanja temeljnih zahtjeva za građevinu, lokacijskih uvjeta te drugih uvjeta i zahtjeva nije prethodilo izdavanju dozvole.

Građevina čiji je akt za građenje uništen ili nedostupan

Članak 190.

(1) Građevina čija je građevinska dozvola ili drugi odgovarajući akt uništena zbog prirodne nepogode, ratnih i drugih razaranja, djelovanja ili događaja smatra se izgrađenom na temelju pravomoćne građevinske dozvole ako tijelo graditeljstva za tu građevinu izda uporabnu dozvolu za građevinu čiji je akt za građenje uništen.

(2) Uz zahtjev za izdavanje dozvole iz stavka 1. ovoga članka podnositelj zahtjeva prilaže:

1. kopiju katastarskog plana za katastarsku česticu na kojoj je građevina izgrađena i

2. dokaze kojima raspolaže da je građevinska dozvola, odnosno drugi odgovarajući akt uništen ili nedostupan.

Članak 191.

(1) Uporabna dozvola za građevinu čiji je akt za građenje uništen izdaje se nakon što se utvrdi da:

1. je akt za građenje uništen i da je uništena arhiva tijela graditeljstva zbog prirodne nepogode, ratnih i drugih razaranja, djelovanja ili događaja

2. se akt za građenje ne nalazi u drugom nadležnom arhivu

3. je akt za građenje bio izdan i

4. su uz zahtjev priloženi propisani dokumenti.

(2) Prije izdavanja uporabne dozvole iz stavka 1. ovoga članka provodi se očevid na licu mjesta.

(3) Izreka uporabne dozvole iz stavka 1. ovoga članka sadrži:

1. utvrđenje da je akt za građenje uništen, odnosno nedostupan zbog prirodne nepogode, ratnih i drugih razaranja, djelovanja ili događaja

2. naziv građevine, ime katastarske općine i broj jedne ili više katastarskih čestica na kojima je građevina izgrađena

3. podatke o građevini s obzirom na način smještaja na katastarskoj čestici, odnosno česticama, namjenu građevine, broj i vrstu etaže te vanjsku veličinu svih nadzemnih i podzemnih dijelova građevine (visinu, dužinu i širinu) i

4. napomenu da ispitivanje ispunjavanja temeljnih zahtjeva za građevinu, lokacijskih uvjeta te drugih uvjeta i zahtjeva nije prethodilo izdavanju dozvole.

Članak 192.

(1) Građevina za koju je izdana uporabna dozvola iz članaka 182., 184., 186., 188. i 190. ovoga Zakona smatra se u smislu ovoga Zakona postojećom građevinom te se ista može koristiti, odnosno staviti u pogon, evidentirati u katastru, priključiti na komunalnu i drugu infrastrukturu te se može izdati rješenje za obavljanje djelatnosti u toj građevini prema posebnom zakonu.

(2) Članak 23. stavak 1. ovoga Zakona ne odnosi se na izdavanje uporabne dozvole iz članaka 176., 178., 180., 182. i 184. ovoga Zakona.

(3) Uporabnu dozvolu za građevine iz stavka 1. ovoga članka investitor, odnosno vlasnik građevine i tijelo graditeljstva dužni su trajno čuvati.

11.3. OBAVLJANJE POSLOVA

Povjerenstva

Članak 193.

Povjerenstva osnovana na temelju Zakona o prostornom uređenju i gradnji (»Narodne novine«, br. 76/07., 38/09., 55/11., 90/11., 50/12. i 55/12.) čiji je rad potreban za provedbu ovoga Zakona nastavljaju s radom kao povjerenstva prema ovom Zakonu do osnivanja odgovarajućih povjerenstva na temelju ovoga Zakona.

Upravna tijela županija i gradova

Članak 194.

(1) Upravna tijela županija i velikih gradova nadležna za upravne poslove graditeljstva ustrojena na temelju Zakona o prostornom uređenju i gradnji (»Narodne novine«, br. 76/07., 38/09., 55/11., 90/11., 50/12. i 55/12.) do dana stupanja na snagu ovoga Zakona nastavljaju s radom kao upravna tijela županija i velikih gradova nadležna za upravne poslove graditeljstva prema ovom Zakonu.

(2) Upravna tijela gradova na koje je županija sukladno posebnom zakonu prenijela nadležnost za obavljanje upravnih poslova graditeljstva do dana stupanja na snagu ovoga Zakona nastavljaju s radom i imaju djelokrug i ovlasti upravnog tijela velikog grada određene ovim Zakonom.

Osobe ovlaštene za obavljanje kontrole projekata i nostrifikaciju projekata

Članak 195.

Osobe ovlaštene za obavljanje kontrole projekata i nostrifikaciju projekata na temelju propisa koji su važili do stupanja na snagu ovoga Zakona nastavljaju s obavljanjem poslova za koje su ovlašteni do isteka roka važenja ovlaštenja.

Poslovi i izobrazba u vezi s energetskom učinkovitosti

Članak 196.

(1) Osobe koje su ovlaštene za provedbu energetskih pregleda građevina i energetsko certificiranje zgrada, odnosno drugih građevina ili za kontrolu izvješća energetskog pregleda i energetskog certifikata na temelju propisa koji su važili do stupanja na snagu ovoga Zakona nastavljaju s obavljanjem poslova za koje su ovlaštene do isteka važenja ovlaštenja.

(2) Osobe koje su završile program stručnog osposobljavanja i položile ispite u skladu s Pravilnikom o uvjetima i mjerilima za osobe koje provode energetske preglede građevina i energetsko certificiranje zgrada (»Narodne novine«, br. 81/12. i 64/13.), a nisu do dana stupanja na snagu ovoga Zakona podnijele zahtjev za davanja odgovarajućeg ovlaštenja mogu podnijeti zahtjev na temelju ovoga Zakona **u roku od godine dana** od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Osobe koje su završile program stručnog osposobljavanja i položile ispite u skladu s Pravilnikom o uvjetima i mjerilima za osobe koje provode energetske preglede i energetsko certificiranje zgrada (»Narodne novine«, br. 113/08. i 89/09.), a nisu do dana stupanja na snagu ovoga Zakona podnijele zahtjev za davanja odgovarajućeg ovlaštenja mogu podnijeti zahtjev na temelju ovoga Zakona **u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona** uz prilaganje uvjerenja o pohađanju Programa usavršavanja prema važećem Pravilniku o uvjetima i mjerilima za osobe koje provode energetske preglede građevina i energetsko certificiranje zgrada (»Narodne novine«, br. 81/12. i 64/13.).

(4) Program stručnog osposobljavanja i položeni ispit u skladu s Pravilnikom o uvjetima i mjerilima za osobe koje provode energetske preglede i energetsko certificiranje zgrada (»Narodne novine«, br. 113/08. i 89/09.) ili Pravilnikom o uvjetima i mjerilima za osobe koje provode energetske preglede građevina i energetsko certificiranje zgrada (»Narodne novine«, br. 81/12. i 64/13.), smatra se programom stručnog osposobljavanja i položenim ispitom u skladu s ovim Zakonom ako je osoba koja podnosi zahtjev za davanja ovlaštenja ispunila propisanu obvezu usavršavanja.

(5) Pravna osoba koja ima suglasnost za provedbu programa izobrazbe izdanu na temelju Pravilnika o uvjetima i mjerilima za osobe koje provode energetske preglede i energetsko certificiranje zgrada (»Narodne novine«, br. 113/08. i 89/09.) ili Pravilnika o uvjetima i mjerilima za osobe koje provode energetske preglede građevina i energetsko certificiranje zgrada (»Narodne novine«, br. 81/12. i 64/13.) smatra se pravnom osobom koja ima suglasnost za provedbu programa izobrazbe na temelju ovoga Zakona do isteka važenja suglasnosti.

11.4. ZAKONI, DRUGI PROPISI, UZANCE I PRAVILA

Pravilnici

Članak 197.

Ministar je dužan donijeti pravilnike iz članka 23. stavka 4., članka 35. stavka 4., članka 36. stavka 2., članka 47., članka 54. stavka 4., članka 60., članka 62. stavka 2., članka 66. stavka 3., članka 95., članka 128. stavka 1., članka 134. stavka 6. i članka 152. stavka 1. ovoga Zakona u roku od devedeset dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, a naputak iz članka 6. stavka 1. ovoga Zakona kojim se propisuje sustav provedbe postupaka i izrade akata koji se donose na temelju ovoga Zakona elektroničkim putem u roku od dvanaest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 198.

(1) Do stupanja na snagu pravilnika koji se donose na temelju ovlasti iz ovoga Zakona, u dijelu u kojem nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona, primjenjuju se:

1. Pravilnik o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti (»Narodne novine«, br. 78/13.)

2. Pravilnik o tehničkom pregledu građevine (»Narodne novine«, br. 108/04.)
3. Pravilnik o vrsti i sadržaju projekta za javne ceste (»Narodne novine«, br. 53/02.)
4. Pravilnik o kontroli projekata (»Narodne novine«, br. 89/00.)
5. Pravilnik o uvjetima i načinu vođenja građevnog dnevnika (»Narodne novine«, br. 6/00.)
6. Pravilnik o uvjetima i mjerilima za davanje ovlaštenja za kontrolu projekata (»Narodne novine«, br. 2/00. i 89/00.)
7. Pravilnik o nostrifikaciji projekata (»Narodne novine«, br. 98/99. i 29/03.)
8. Pravilnik o jednostavnim građevinama i radovima (»Narodne novine«, br. 21/09., 57/10., 126/10., 48/11., 81/12. i 68/13.)
9. **Pravilnik o uvjetima i mjerilima za osobe koje provode energetske preglede građevina i energetsko certificiranje zgrada** (»Narodne novine«, br. 81/12. i 64/13.)
10. **Pravilnik o energetskim pregledima građevina i energetskom certificiranju zgrada** (»Narodne novine«, br. 81/12., 29/13. i 78/13.)
11. **Pravilnik o kontroli energetskih certifikata zgrada i izvješća o energetskim pregledima građevina** (»Narodne novine«, br. 81/12. i 79/13.).

(2) Do stupanja na snagu pravilnika koji se donose na temelju ovlasti iz posebnog Zakona koji će urediti pitanje polaganja stručnog ispita ostaju na snazi:

1. Pravilnik o stručnom ispitnu te upotpunjavanju i usavršavanju znanja osoba koje obavljaju poslove prostornog uređenja i graditeljstva (»Narodne novine«, br. 24/08., 141/09., 23/11., 129/11. i 109/12.) i
2. Pravilnik o produženju razdoblja stručnog usavršavanja znanja osoba koje obavljaju poslove prostornog uređenja i graditeljstva (»Narodne novine«, br. 87/10. i 23/11.).

(3) Pravilnici i tehnički propisi iz odredbe članka 5. stavka 2. ovoga Zakona koji nisu doneseni u skladu s tom odredbom moraju se uskladiti s tom odredbom najkasnije do 1. siječnja 2015.

Posebne uzance o građenju

Članak 199.

Ovlašćuju se Hrvatska gospodarska komora i Hrvatska udružna poslodavaca da zajedno, uz prethodnu suglasnost Ministarstva, a u suradnji sa strukovnim udruženjima iz područja graditeljstva (komorama i drugim stručnim udruženjima), u skladu s poslovnim običajima i praksom u obveznim odnosima iz područja građenja utvrde i objave posebne uzance o građenju, kojima se uređuju odnosi između naručitelja i izvođača radova i koji se primjenjuju u skladu s posebnim propisima o obveznim odnosima.

Tehnički propisi

Članak 200.

Do stupanja na snagu propisa koji se donose na temelju ovlasti iz ovoga Zakona, u dijelu u kojem nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona, primjenjuju se:

1. Tehnički propis za prozore i vrata (»Narodne novine«, br. 69/06.)
2. Tehnički propis za zidane konstrukcije (»Narodne novine«, br. 1/07.)
3. Tehnički propis o sustavima ventilacije, djelomične klimatizacije i klimatizacije zgrada (»Narodne novine«, br. 3/07.)
4. Tehnički propis za dimnjake u građevinama (»Narodne novine«, br. 3/07.)

5. Tehnički propis za drvene konstrukcije (»Narodne novine«, br. 121/07., 58/09., 125/10. i 136/12.)
6. Tehnički propis za sustave zaštite od djelovanja munje na građevinama (»Narodne novine«, br. 87/08. i 33/10.)
7. Tehnički propis o sustavima grijanja i hlađenja zgrada (»Narodne novine«, br. 110/08.)
8. Tehnički propis o racionalnoj uporabi energije i toplinskoj zaštiti u zgradama (»Narodne novine«, br. 110/08., 89/09., 79/13. i 90/13.)
9. Tehnički propis za čelične konstrukcije (»Narodne novine«, br. 112/08., 125/10., 73/12. i 136/12.)
10. Tehnički propis za spregnute konstrukcije od čelika i betona (»Narodne novine«, br. 119/09., 125/10. i 136/12.)
11. Tehnički propis za betonske konstrukcije (»Narodne novine«, br. 139/09., 14/10., 125/10. i 136/12.)
12. Tehnički propis za niskonaponske električne instalacije (»Narodne novine«, br. 5/10.)
13. Tehnički propis o građevnim proizvodima (»Narodne novine«, br. 33/10., 87/10., 146/10., 81/11., 100/11., 130/12. i 81/13.)
14. Tehnički propis za aluminijске konstrukcije (»Narodne novine«, br. 80/13.).

Priznata tehnička pravila

Članak 201.

Tehnička pravila koja je Republika Hrvatska preuzela na temelju propisa koji su važili do 8. listopada 1991., kojima se izravno ili upućivanjem na tehničke specifikacije propisuju tehnički zahtjevi za proizvode, procese ili usluge u građenju koji utječu na temeljne zahtjeve za građevinu, primjenjuju se u građenju ako nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona ili propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

Prestanak važenja propisa

Članak 202.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti članak 32. stavak 1. Zakona o komunalnom gospodarstvu (»Narodne novine«, br. 36/95., 70/97., 128/99., 57/00., 129/00., 59/01., 26/03. – pročišćeni tekst, 82/04., 178/04., 38/09., 79/09., 153/09., 49/11. i 144/12.) i članak 76. stavak 5. Zakona o zaštiti okoliša (»Narodne novine«, br. 80/13.).

(2) **Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti članak 1. stavak 1.** u dijelu koji se odnosi na energetsko certificiranje zgrada, **članak 19. stavak 2.** u dijelu koji se odnosi na energetsko certificiranje zgrada, **članak 19. stavak 3.** u dijelu koji se odnosi na energetska svojstva zgrada, **članak 19. stavak 4. točke 3., 4. i 5.; stavak 7.** u dijelu koji se odnosi na energetske preglede zgrada, energetsko certificiranje zgrada, neovisnu kontrolu energetskog certifikata zgrada te pobliži sadržaj i način vođenja registra i stavak 9.; **članci 20., 21., 22., 23. i 34. Zakona o učinkovitom korištenju energije u neposrednoj potrošnji** (»Narodne novine«, br. 152/08., 55/12. i 101/13.) u dijelu koji se odnose na zgrade, energetske preglede i energetsko certificiranje zgrada, energetske preglede sustava grijanja u zgradama te sustave hlađenja i klimatizacije u zgradama, kontrolu izvješća o energetskim pregledima zgrada uključivo sustava grijanja i sustava hlađenja i klimatizacije u zgradama i energetskih certifikata zgrada, ovlaštene osobe za energetske preglede i energetsko certificiranje zgrada i članci 28. i 29. u dijelu koji se odnosi na energetski certifikat zgrade i na sustave grijanja i sustave hlađenja i klimatizacije u zgradama i članka 30. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o učinkovitom korištenju energije u neposrednoj potrošnji (»Narodne novine«, br. 55/12.).

(3) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o prostornom uređenju i gradnji (»Narodne novine«, br. 76/07., 38/09., 55/11., 90/11., 50/12. i 55/12.) u dijelu koji se odnosi na energetska svojstva zgrada, gradnju, provedbu upravnog nadzora i kaznene odredbe, te Zakon o postupanju i uvjetima gradnje radi poticanja ulaganja (»Narodne novine«, br. 69/09., 128/10., 136/12. i 76/13.), osim članka 5. navedenog Zakona o prostornom uređenju i gradnji koji važi do stupanja na snagu posebnog zakona koji će urediti pitanje polaganja stručnog ispita i članka 20. tog Zakona koji važi do stupanja na snagu posebnog zakona koji će urediti pitanja ispitivanja određenih dijelova građevine u svrhu provjere, odnosno dokazivanja ispunjavanja temeljnih zahtjeva za građevinu te prethodna istraživanja bitna za projektiranje, građenje i održavanje građevina.

Stupanje na snagu Zakona

Članak 203.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu **1. siječnja 2014.**, osim odredaba članka 5. stavka 3. i članka 108. stavka 4. koji stupaju na snagu 1. siječnja 2015., članka 25. stavka 2. koji stupa na snagu 9. srpnja 2015. i članka 24. stavak 2. i 4. u dijelu koji se odnosi na iznajmljivanje, davanje u zakup i davanje na leasing zgrade ili njezinog posebnog dijela koji stupa na snagu 1. siječnja 2016.

Klasa:

022-03/13-01/210

Zagreb, 6. prosinca 2013.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik

Hrvatskoga sabora

Josip Leko, v. r.